

AUSTRALIJOJOS LIETUVIŠKAS

DVISAVAITINIS AUSTRALIJOJOS LIETUVIŠKAS LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN FORTNIGHTLY

SEPTINTIEJI METAI

Kaina/Price 1/9

Adelaide, 1954 m. sausio/Jan. 11 d. Registered at G.P.O., Adelaide, for transmission by post as a periodical.

Nr. 1(138)

NAUJAS JAV-bių GYNYBOS PLANAS

JAV-bių prez. Eisenhoweris patiekė Kongresui naują, šešių punktų, gynybos planą. Šiuo planu numatoma —

* padidinti tarpe sąjunginių tautų atominį bendradarbiavimą;

* taupyti žmonių gyvybes; Prezidentas čia pažymėjo, kad nauji atominiai ginklai reikalauja nustatyti kitokį santykį tarp žmonių ir medžiagų.

* Centralizuoti strateginę vadovybę, kad ji būtų lanksti ir efektinga netikėtų užpuolimų atveju;

* pagerinti karių specialistų gyvenimo sąlygas;

* pagerinti mobilizacijos sistemą, kad reikalu esant būtų galima skubiai įvykdyti ne tik dalinę, bet ir visą suotinę mobilizaciją;

* sustiprinti Amerikos kontinento gynybą. Šiam reikalui ateinančioms finansiniams metams bus skirta 1 milijardas dolerių daugiau negu 1953 m.

BERIJA SU SĖBRAIS NUŠAUTI

Gruodžio 23 dieną bolševikų teismo sprendimu sušaudytas buvęs NKVD šefas, vienas iš didžiausių Sov. Rusijos budelių, Lavrentijus Berija su šešiais savo sėbrais, jų tarpe ir Dekanozovu, kuris faktinai įvykdė Lietuvos okupaciją. Visi apkaltinti, kaip paprastai, kenkinu įkurti komunistinį rojų, bendradarbiavimu su kapitalistais, tėvynės išdavimu ir t.t. Nors teismo sprendime sakoma, kad Berija ir kiti "prisipažino" kaltais, bet teismas buvo slaptas, nes, matomai, bijota, kad Berija galės ir neprisipažinti arba pasakyti ką nors nereikalingo.

Kada Malenkovui su savo sėbrais ateis eilė?

JAV-bės NEPRITARIA PIETŲ KORĖJOS IR FORMOZOS KARINEI SANTARVEI.

Spauda praneša, kad JAV-bių Valstybės Departamentas pareiškė savo veto dėl Pietų Korėjos ir Formozos karinės sutarties, dėl kurios sudarymo slapti pasitarimai vyko tarp P. Korėjos prezidento dr. Rhee ir marš. Čiang-Kai-šeko.

Esą, Kinijos nacionalistų kariuomenė, pagal šį susitarimą, pasinaudotų Pietų Korėjos teritorija puolimui į Kinijos žemyną. Be to, JAV-bės turėtų imtis atsakomybės apginti nacionalistų valdomas saleles tarp Formozos ir Kinijos žemyno.

JAV UZDRAUS KOMUNISTŲ PARTIJĄ

JAV-bių Kongresan įneštas įstatymo projektas, pagal kurį komunistų partija JAV-bėse būtų paskelbta nelegali ir už priklausymą partijai būtų baudžiama iki 10.000 dol. ir 10 metų kalėjimo.

Prez. Eisenhoweris savo metiniame pranešime pažymėjo, kad iš komunistų partijos narių bus atimta JAV-bių pilietybė, jeigu ji igrta naturalizacijos keliu.

ANGLIJOS KARALIENĖ N. ZELANDIJOJE

Gruodžio 23 dieną Anglijos karalienė atvyko į N. Zelandiją. Aucklande ji buvo sutikta apie 300.000 žmonių minios, nors visą laiką lijo lietus. Pati karalienė išlipo į krantą be lietsargio ir vasarine suknele. N. Zelandijoje karalienė išbus tris savaites, po to atvyks į Australiją.

* Casablankoje (Maroko) turgaus aikštėje sprogo teroristų padėta bomba, užmušdama 19 ir sužeisdamą 21 asmenį. Dvi kitos bombos buvo padėtos centriniame pašte, bet laiku buvo pastebėtos ir pašalintos.

* Vakarų Vokietijoje paleista iš kalėjimų 32 karo kriminalistai.

DIDELĖ GELEŽINKELIO NELAIMĖ N. ZELANDIJOJE

Kūčių dieną traukiniu iš Wellingtono išvažiavo atostogų 267 asmenys. Važiuojant per Wangachu upės tiltą, jis griuvo ir garvežys su 6 vagonais nuriedėjo į patvinsią upę. Žuvo 166 asmenys, kurių daugelio lavonai dar nesurasti. Tiltas griuvo dėl pakilusio vandens paplautų atramų.

Savo dydžiu ši katastrofa yra trečioji pasaulyje visų geležinkelių istorijoje. 1915 metais Anglijos ir Škotijos pasienyje traukinio katastrofoje žuvo 227 asmenys, o 1887 metais, įgriuvus tiltui prie Cuartlos (Meksikoj), žuvo 200 žmonių.

Katastrofa įvyko karalienės atvykimo išvakarėse ir padarė slegiančią įtaką jos vizitui.

IŠVIETINTIEJI KORĖJOJE GALI GRĮŽTI Į NAMUS

Sąjungininkai ir komunistai sutarė, kad Pietų ir Šiaurės Korėjoje esantieji civiliniai gyventojai, kurie karo veiksmų eigoje buvo priversti pasitraukti iš savo gyvenamųjų vietų, gali grįžti atgal. Kasdien numatoma praleisti per demarkacijos liniją 100 asmenų.

BELAISVIUS NUMATOMA PALEISTI SAUSIO 23 DIENĄ

Pagal paliaubų sutartį Korėjoje numatyta, kad visi karo belaisviai, kurie nesutinka grįžti į kilmės vietas, turi būti paleisti sausio 23 dieną. Komunistai daro pastangų, kad belaisviai dar būtų sulaikyti kuriam laikui, nes, esą, jie dar nesukubę juos pakankamai "apšviesti".

Kiniečiai belaisviai numato vykti į Formozą.

JAV-bių PAGALBA PAKISTANUI

Šiais metais Pakistanas gauna 23 mil. dolerių ekonominę pagalbą. Šia proga pažymėtina, kad Sov. Rusija ir Indija reiškia protestą, įtardamos, kad JAV-bės ruošia Pakistanui karines bazes, nukreiptas prieš Sov. Rusiją.

Savaime suprantama, kad JAV-bės, stiprindamos Pakistaną ūkiškai, yra suinteresuotos, kad komunizmas Azijoje būtų sustabdytas. Tam reikia ne tik duonos, bet ir kanuolių. JAV-bės negali pasitikėti Indija, kurios politika yra aiškiai prokomunistinė.

AUSTRALAS LAIMĖJO DAVIS CUP TAURĖ PRIĖS AMERIKIETI

Gruodžio pabaigoje Melbourne buvo žaidžiamos teniso rungtynės dėl Davis Cup taurės tarp Australijos ir USA. Australijai atstovavo Ken Rosewall, o USA Vic Seixas. Laimėjo australas.

* Vakarų Australijoje audra išvertė 101 telegrafo stulpą.

* Kalėdų švenčių metu JAV-bėse žuvo 715 žmonių, iš jų 522 susisiekimo nelaimėse.

PADĖKA

Visiems, sveikinusiems mus Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga ir linkėjusiems išvermės ir ryžto toliau leisti lietuvišką laikraštį ir knygas, nuoširdžiai dėkojame.

AL Leidykla ir Redakcija

KETURI DIDIEJI SUSITIKS SAUSIO 25

Į trijų didžiųjų pakvietimą Sov. Rusija atsakė, kad ji sutinka dalyvauti konferencijoje ne sausio 4 dieną, kaip siūlė Vakarų valstybės, bet sausio 25 dieną. Konferencija, kurioje dalyvaus USA, Britanijos, Prancūzijos ir Sov. Rusijos užsienio reikalų ministrai, įvyks Berlyne. Pagrindinis klausimas — Vokietijos suvienijimas, o taip pat ir kiti pasaulinės reikšmės klausimai.

Vakarų Vokietijos kancleris Dr. Adenauer N. Metų išvakarėse pareiškė, kad vokiečių tauta laukia iš tos konferencijos teigiamų rezultatų ir kad šiais metais Vokietija bus suvienyta taikingomis priemonėmis.

Mums atrodo, kad ta konferencija, kaip ir visos kitos iki šiol, nieko teigiamo pavergtoms tautoms neduos.

* JAV-bės numato sumažinti ateinančiais biudžeto metais pagalbą užsienio valstybėms tarp 1 ir 2 milijardų dolerių.

* Lietuvis Silvestras Visockis Sydneyje nubaustas 9 metais sunk. darbų kalėjimo už nudūrimą šeimininkės australės.

* Hongkonge kilo didelis gaisras, sunaikinęs 10.000 namų, kuriuose gyveno daugiausia pabėgėliai iš Kinijos. Trys žmonės žuvo, 51 sužeistas ir apie 60.000 liko be pastogės.

* Australijos kariuomenės batalionas išvyksta į Korėją kovo mėnesį. Jis pakeis ten esantį batalioną, kuris gaus atostogų.

* Adelaidės kalvose rasta uranijaus. Žemės savininkui pasiūlyta £5.000.

GERB. SKAITYTOJAMS

Prieš pat Naujus Metus gavome jau senai užsakytas 8 punktų raides, kuriomis šiais metais spausdinsime mūsų laikraštį. Dėl atostogų nebuvimo galima gautas raides techniškai pritaikyti, todėl šis numeris dar spausdinamas 10-ties punktų raidėmis.

Ryšy su sumažinimu šrifto esame priversti keisti ir laikraščio formatą, nes renkant 8-nių punktų raides turinio gauname daugiau negu pusantro karto (1,55 karto). Tačiau, net sumažinus formatą turinio bus 5% daugiau negu buvo duodama anksčiau didesnio formato laikraštyje.

Visus mūsų gerb. Skaitytojus, kurie dar nepratęse laikraščio prenumeratos, prašome tai padaryti, kad nesutrukdytų laikraščio siuntinėjimas.

BALKANŲ KARINĖ SUTARTIS

Graikija, Turkija ir Jugoslavija sutarė pasirašyti karinę sutartį. Sutartyje numatyta, kad jeigu kurią nors vieną iš susitariančiųjų šalių pultų Bulgarija arba kuri kita tauta per Bulgarijos teritoriją, tai visos trys susitarusios tautos stotų karo automatiškai.

Bulgarija yra Sov. Rusijos valdoma, taigi, sutartis nukreipta prieš galimą komunistų agresiją Balkanuose.

Graikija ir Turkija priklauso NATO karinei sąjungai, tuo būdu ir visos kitos tautos būtų įtrauktos į karą.

JAV-bės ATITRAUKIA DALĮ KARIUOMENĖS IŠ KORĖJOS

JAV-bių prez. Eisenhoweris įsakė atitraukti iš Pietų Korėjos dvi divijas kariuomenės, viso 32.000 karių.

Šia proga buvo pareikšta, kad atitraukimas jokia būdu nesulpnina sąjungininkų karinio pajėgumo, nes Pietų Korėjos kariuomenė jau paruošta ir apginkluota. Be to, dėl naujų ginklų išradimo karinis potencialas yra kur kas aukštesnis, negu buvo aukščiau.

PASAULIO STEBUKLAS

Prez. Eisenhoweris savo pranešime Kongresui pareiškė, kad JAV-bių ekonomika yra "pasaulio stebuklas". Toliau jis pažymėjo, kad dabartinė administracija stengsis išlaikyti ir toliau aukštą ekonominį lygį ir aukštą gyvenimo standartą.

Senj. Vytautą Dainių

ir p-lę

Angelę Visockaitę

sukūrusius lietuvišką šeimą sveikina ir linki šviesaus gyvenimo

Akademinio Skautų Sąjūdžio
Adelaidės Skyrius

Angelei Visockaitei

ir

Vytautui Dainiui,

sukūrusiems lietuvišką šeimą židini, linkiu laimingo ir džiugaus šeimyninio gyvenimo

Juozas Mikštas-Šilainis

1953 Metai

Reikia pastebėti, kad praėjusieji metai nepateisino dėtų į juos vilčių, būtent, neatnešė pavergtoms tautoms laisvės. Tačiau eilė svarbesniųjų įvykių verta pažymėti.

Tais metais JAV-bėse valdžios vairą perėmė naujasis prezidentas gen. D. Eisenhoweris, gė kruvinasis Rusijos diktatorius Stalinas išnyko iš gyvųjų tarpo. Amerikos sluoksniuose buvo reiškiamas nuomonė, kad su šiais dviem įvykiais baigėsi Stalino era ir prasidėjo Eisenhowerio. Praėjusieji metai tačiau dar šios prielaidos nepatvirtino, nors JAV-bės ir veda daug aiškesnę ir griežtesnę politiką. Sov. Rusijos atžvilgiu.

Šaltojo karo strategijoje ekonominis karas dar labiau sustiprėjo, o karštasis karas Korėjoje sustojo, nors jokio galutinio sprendimo nepasiekta ir abi pusės stovi pasiruošusios vėl pradėti karo veiksmus. Vakarų tautos darė pastangas sustiprinti NATO, ANZUS ir kitus regionalinius gynybos paktus. JAV ir Vakarų Vokietija spaudė Prancūziją, kad ji ratifikuotų sutartis, pagal kurias Vokietijos kariuomenė įeis į bendrą Europos gynybos sistemą.

Indo-Kinijoje komunistai sustiprino savo puolimą, ir prancūzai jau šneka apie derybas, tikėdamiesi, kad padarius kiek nuolaidų bus laimėta nors trumpalaikė taika.

Praėjusiais metais Malenkovas nutempė po kartuvėmis savo kolegą, NKVD šefą Beriją su šešiais sėbrais. Visi jie "prisipažino" dirbę kapitalistų naudai ir kenkę Tarybų valdžiai.

Kolonijų politikoje anglai neturi ramybės Kenijoje dėl Mau-Mau partizaninės veiklos. Nesiseka Egipte ir Persijoje, o prancūzai Šiaurės Afrikoje, Maroke, nors ir laimėjo laikiną ramybę, bet nieko neišsprendė.

Praėjusiais metais Sov. Rusija paskelbė, esą ir ji turi pagaminusi hidrogeno bombą.

Mūsų Tėvynės reikaluose praėjusieji metai neatnešė nieko ypatingai šviesesnio, tačiau šį tą teigiamo davė. JAV-bių Kongresas sudarė specialią komisiją, vadovaujamą Ch. Kersteno, kuri ištirs Pabaltijo kraštų okupaciją. Prez. Eisenhoweris, kalbėdamas gruodžio 8 dieną Jungtinės Tautos, pareiškė, kad rytų kraštų okupacija niekada nebus pripažinta ir kad jis darysias viską dėl tų kraštų išlaisvinimo iš dabartinės okupacijos. Tai du mažičiai praigiedruliai, kurie teikia vilčių, kad ta išlaisvinimo valanda vis artėja.

Australijos lietuvių bendruomenės gyvenime pažymėtina, kad vis stipriau tvirtėjame ekonomiškai, bet atitinkamai silpnėjame savo tautos reikluose, ypatingai mūsų jaunoji karta.

"Tu esi žiaurus", verkšlena ji. "Tu visai nesirūpini mano dvasios gyvenimu".

Jis: "Bet, susimildama, aš gi tam neturiu laiko. Aš turiu visą laiką dirbti, kad aprūpinčiau tavo kūno gyvenimą."

Jau šešeri metai prabėgo, kaip esame šiame krašte. Daug rūpinomės kaip išlaikyti gerą lietuvių vardą, kaip susitvarkyti ekonomiškai ir kaip geriau įsikurti. Tačiau visus rūpesčius nustelbia vienas ir pats didžiausias rūpestis —

mūsų jaunosios kartos nutautėjimas

ir atitolimas nuo lietuviškųjų reikalų. Apie tai kalbama visų organizacijų susirinkimuose, suvažiavimuose, spaudoje ir kiekviena kita proga. O konkretaus iki šiol taip nieko ir nepadaryta.

Netenka įrodinėti, kad vienas iš pagrindinių faktorių išlaikyti vaikuose tėvynės meilės kibirkštėlę ir gimtąją kalbą yra tinkama knyga. "Australijos Lietuvis" leidykla šiam reikalui sistematiškai ruošėsi ir įsigijo tinkamus šriftus, tačiau manė, kad organizacinio darbo turėtų imtis kuri nors mūsų kultūrinė

REIKŠMINGI ČIKAGOS LIETUVIŲ KONGRESO DARBAI

Gautosiomis žiniomis iš JAV, Amerikos Lietuvių Kongresas Čikagoje pasižymėjo savo gausumu ir darbingumu. Jame dalyvavo 816 atstovų iš 364 organizacijų ir per 150 svečių. Amerikiečių spauda pažymi, kad

juo gyvą susidomėjimą parodė ne tik Amerikos lietuviai, bet ir JAV vyriausybė su atsakingais politikais.

Kongresui sveikinimą per viceministerį D. B. Lourie atsiuntė pats JAV prezidentas Eisenhoweris ir valst. sekretorius Dulles, be to, sveikinimus atsiuntė atstovų rūmų pirmininkas J. Martin, senato daugumos vadovas senat. Knowland, demokratų partijos centro komiteto pirmininkas Mitchel ir visa eilė kitų iš viso 25 senatoriai ir atstovų rūmų nariai. Kersteno komisijos faktiškasis medžiagos rinkėjas Will Allen susirinkusius pasveikino lietuviškai: "Brangūs draugai, gerą dieną". pažymėdamas, kad nusikaltėliai bolševikai turės atsakyti prieš pasaulio teismą. Kersteno sveikinimas buvo sutiktas tiesiog griausmingais plojimais. Gražią kalbą pasakė ir kongreso narys Ray J. Madden. Min. P. Žadeikis savo sveikinime smulkiau nusakė Lietuvos pasiuntinybės ryšį su JAV vyriausybės įstaigomis ir jų palankumą Lietuvos laisvės bylai.

Vicemin. Lourie žodis.

Valstybės pasekretorius Donald B. Loure, atvykęs kongreso pasveikinti JAV vyriausybės vardu ir pasidžiaugęs, kad jam tenka didelę garbę perduoti tiek valstybės sekretoriaus J. F. Dulles asmeninį sveikinimą, tiek prezid. Eisenhowerio linkėjimus ALTai, pažymėjo, kad JAV prezidentas gyvai domisi ALT veikla. "ALT turi nuopelnų, kuriais mes visi galime didžiuotis", kalbėjo pasekretorius. Lietuviai ir lietuviško kilimo amerikiečiai yra keleriopu būdu pasireiškę šiame krašte ir prisidėję prie JAV kūrybos. Jų menas ir dvasinis įnašas praturtino amerikiečių kultūrinį gyvenimą. Pareiškęs pasigėrėjimą A. Clio nuopelnais ir nurodęs, kad

ar visuomeninė organizacija. Praėjo šešeri metai ir neatrodo, kad šio darbo kas imtųsi. Tiesa, tai visai suprantama, nes mūsų organizacijoms vadovauja žmonės tik iš idealizmo ir neturi jokių galimybių imtis šio didelio uždavinio, kuris reikalauja ypatingai daug laiko ir darbo. Todėl ir organizacinio darbo yra priversta imtis AL leidykla, kuri šiam reikalui organizuoja

vaikų literatūros fondą prie "Australijos Lietuvis" Leidyklos.

1. Šio Fondo uždavinys — išleisti tinkamai paruoštą vaikams literatūrą kaip priešginklį svetimai literatūrai, kuria mūsų vaikai žavisi ir kuri atlieka nutautinimo darbą. Paruošiant tokią literatūrą tariamasi su pedagogais, ypač dirbančiais šeštadienio mokyklose, ir su daifininkais dėl tinkamo knygų iliustravimo.

2. Fondo lėšos sudaromos tokiu būdu:

- vienkartinių ar nuolatinių tautiečių aukų;
- pajamų už parduotus leidinius;
- paikimų bei kitokių pajamų šaltinių.

3. Aukos, nuolatiniai įnašai ar kitokios pajamos pakvituojamos viešai per "Australijos Lietuvį". Lygiai ta pačia tvarka skelbiamos ir išlaidos, o metams pasibaigus duodama Fondo apyskaita, kurią patikrina trijų asmenų komisija.

Vaikų Literatūros Fondo pajamos gali būti naudojamos tik vaikų literatūrai leisti.

4. Kiekvienas Fondo rėmėjas už kiekvienus įmokėtus 5 šilingus gauna išleistą knygą, kurią dovanoja savo vaikams, o jeigu savų nėra, tai kitų lietuviškų šeimų vaikams, kurių tėvai nėra Fondo rėmėjai. Reikalui esant, jis padeda vaikams knygą paskaityti ir paaiškina, kas nesuprantama. ...

Tokie yra provizoriniai Fondo uždaviniai. Jo rėmėjais kviečiami būti visi be išimties lietuviai Australijoje, nes lietuviškumo išlaikymas yra visų bendras uždavinys.

Savo įnašus Vaikų Literatūros Fondui siųsti šiuo adresu:

"Australijos Lietuvis", 35 Cator St., Hindmarsh, S. A.

Kai tik susidarys pakankamai lėšų tuoj pat bus išleidžiama pirmoji knyga.

Dar pastebėtina, kad pajamos už parduotus VI. Fondo leidinius eina taip pat šiam Fondui. Knygos bus platinamos visame pasaulyje. Tikimės, kad Fondas pamažu stiprės.

Šimučio pranešimo paašškėjo, kad JAV kongresas bus paprašytas Kersteno komiteto surinktą medžiagą, padarius iš jos visus reikalingas išvadas, perkelti į Jungt. Tautas,

jog būtų sustabdytas lietuvių tautos tolimesnis žudymas ir ji pati išlaisvinta. Konsulas Dr. P. Daudžvardis nurodė, kad JAV pradėjo Lietuvą ginti tą pačią dieną, kada Sovietai ėmė ją virškinti. LLK pirmininkas V. Sidzikauskas pabrėžė, kad šiandien pavergtųjų išlaisvinimui vadovauja JAV. Anot Kersteno žodžių, dabartinė Lietuvos ir kt. byla atskleis tuos metodus, kuriuos Pabaltijo valstybių investigacijos bolševikai panaudoja užgrobimui kitų kraštų, ir parodys, ką reikškie būti bolševikų pagrobtiems. Jis toliau savo žodyje suminėjo, kad prie šiuo reikalu rezoliucijos JAV kongrese pravedimo ypač daug prisidėjo M. Kižytė, L. Šimutis ir kt. ALTos vykdomojo komiteto nariai. Per kongresą buvo taip pat

pagerbtas susitelkimo minute mūsų himno autorius Kudirka, nes šįmet sueina 50 metų nuo Lietuvos himno sukūrimo.

Į naująją ALT vadovybę išrinkti: iš LRKSA — L. Šimutis, adv. J. Grigalius, V. Kvietkus; SLA — adv. K. Kalinauskas, M. Vinikas, A. Dargis; Kat. Federacijos — kun. I. Albavičius, A. Aleksis, prel. J. Balkūnas, E. Paurazienė, prel. Pr. Juras, inž. A. Rudis, A. Rep- (Perkelta į 7 psl.)

Šis kongresas yra iš eilės ketvirtasis dėsiai Amerikos Lietuvių kongresas:

pirmasis buvo sušauktas 1943 m. Pittsburgu, antras — 1945 m. Čikagoje, trečias — 1949 m. New Yorke. Kongrese aukų Lietuvos laisvinimui surinkta per 15.000 dol. Iš ALT vykd. komiteto pirmininko L.

Kersteno komiteto darbai

JAV atstovų rūmų vad. Baltų komiteto vieši apklausinėjimai buvo praversti New Yorke, Detroite ir Čikagoje. Tarp svarbesnių liudininkų buvo iškviesti prof. J. Brazaitis paliūdėti apie 1940 m. sukilimą prieš bolševikus ir Laikinosios vyriausybės darbus, gen. St. Raštikis — apie pasitarimus Maskvoje ir lietuviškosios kariuomenės susovietinimą, A. Merkelis — apie aplinkybes, kaip sučiupti slaptieji NKVD ir NKGB dokumentai, mirtininkas kun. A. Petraitis — apie Červenės žudynes, be to, Sniečkaus tikras brolis ir visa eilė kitų. Buv. seimo narys J. Bildušas papasakojo, kaip jis buvo teisiamas, Pr. Nenorta ir Vl. Daukantas — kaip buvo klastojami balsavimo pažymėjimai ir kt.

Tardymas sukėlė gyvą visuomenės susidomėjimą. Dabar Vašingtone eina pasitarimai dėl pirmojo raporto, kurį Kersteno komitetas ruošiasi apie sausio vidurį pateikti JAV atstovų rūmams. Tuose pasitarimuose, be kitų, taip pat dalyvauja ir dr. D. Krivickas.

Ziniomis ir Stockholmo, estų organizacijos įteikė ten besilankantiems amerikiečių kongreso Baltijos komiteto įgaliotiniams

sąrašą 57.000 asmenų, kurie per pirmąją okupaciją buvo Sovietų ištremti ar likviduoti.

Duomenys buvo surinkti Estų Raudonojo Kryžiaus 1943/43 m. ir sudarytas sąrašas, kurio vienas nuorašas per Suomiją pateko į Švediją, o iš čia dabar perduotas miniamam komitetui.

"Washington Times - Herald", rašydamas apie Kersteno komiteto darbus ir ats. gen. K. Musteikio parodymus, ironiškai pastebi, kad ta pati Rusija, kuri 1940 m. pasigrobė 3 Pabaltijo valstybes, po 5 metų buvo priimta į Jungt. Tautas kaip "taiką mylinti valsbė".

kur ji vaidina dargi vadovaujantį vaidmenį. Estų dipl. atstovas J. Kaiv. įspėjo Vakarų valstybes dėl tolimesnių agresijos veiksmų iš Rusijos pusės. Baltijos jūros okupuotose salose jie slapta stato didžiules oro ir laivyno bazines, kurios nukreiptos ne prieš Estiją, bet prieš Vakarų.

Apie Kersteno komisijos darbus paskelbė didžioji telegramų agentūra UP ir visa eilė amerikiečių laikraščių. Taip pat didžioji telegramų agentūra AP perdavė žinią iš Londono, kaip bolševikų

Maskvos radijo komentatorius Leontievas apšaukė JAV valstybės sekretorių J. F. Dulles melagiū už jo tvirtinimą, kad Pabaltijys buvo smurtu pagrobtas.

Girdi, tokiu savo tvirtinimu Dulles "pažeidęs Jungt. Tautų Chartą ir JAV-bių susitarimą su kraštu, su kuriuo jis palaiko diplomatinis santykius" — nes, girdi, Leontievo teigimu, "ir pats Dulles gerai žinąs", kad Lietuva, Latvija ir Estija "prisijungė prie Sovietų Sąjungos tuo pačiu būdu, kaip ir kitos sovietinės respublikos, pačios laisvai pareikšdamos latvių, lietuvių ir estų tautų valią".... Akiplėšiškesnio melo negalima nė įsivaizduoti: taip klastoti tiesą tegali tik bolševikai.

Kiti bolševikų radijai, perdavę Maskvos radijo komentatoriaus Leontievo pastabas, pažymėjo, kad, girdi, Dulles savo pareiškimu apie Pabaltijo okupuavimo nepripažinimą tik "padidina tarptautinių santykių įtampą... Baltų tautos pasiekė tikrąją laisvę ir pasidarė laimingos ir turtingos tik įsijungusios į Sovietų Sąjungą".... gale tiek Leontievas, tiek kiti radijai, ypač užsieniui skirtuose komentaruose, Dullesą apšaukė šių "3 baltų tautų priešū"....

Per Rygos radiją gruodžio 2 d. 24 val. pranešime švedų kalba buvo duotas ypač būrus komentaras. Jame buvo bolševikų tiesiog meluojama per akis, įrodinėjant, kad, girdi, "JAV šių dienų vyriausybė veda tokią politiką, kuria griunamos kitos teisėtos vyriausybės. JAV skiria dideles sumas šiam griunamajam darbui ir finansuoja visuomenės padugnes, išdavusias savo tautas... Buvusieji Pabaltijo valtybių ministrai yra tipai, kuriais JAV remia savo ardančiąją politiką".... Dėl Dulles žodžių, kad

su lauku subyrės visa sovietinė

(Perkelta į 6 psl.)

MAŽOSIOS LIETUVOS DIENA

Sausio 15-toji tai Mažosios Lietuvos Diena. Ši diena tai lietuviškojo pajūrio bičiulių diena. Šią dieną mes prisimename tuos vyrus, kurie 1923 m. sausio 9 d. iš Šilutės pakilo žygiui, kad atkeltų Lietuvai vartus į vakarus. Jų žygis apsilvainikavo pergale, kai sausio 15-tąją dieną virs Klaipėdos mūrų suplevėsavo lietuviškos vėliavos.

Kasmet minėdami šią sukaktį mes norime perduoti mūsų jaunimui priminimą, kaip reikia ginti tėvynės reikalus, — ne tuščiais žodžiais, ne beverčiais galingųjų "užtikrinimais" ar popierinėmis partijų konstitucijomis, bet gyvais darbais nepabojant ant tėvynės aukuro sudėti didžiausios aukos.

Šiandien lietuviškajame pajūryje siaučia mongoliški satrapai, ir šio krašto šeimininkas lietuvis neša sunkią nedalios naštą, o mes likusieji išblaškyti po visus pasaulio kampus.

Šiandien gyvendami tremties dienose nepabijokime mesti žvilgsnį į praeitį ir pasimokyti iš praeities klaidų, kad jų nepakartotume ateityje.

Mes sudėjome šimtus milijonų litų į įvairių statybų projektus Klaipėdoje, bet pagailėjome bent vieno milijono litų, kad per lietuviškas mokyklas užkariautume jaunimo širdis. Karo viesulai ir bombos sugriovė mūsų pastatytus rūmus, o jaunimo širdyse pasiliko tuštuma, nes jis buvo mokomas ne apie Basanavičių ir Kudirką, bet apie Wilhelmą ir Bismarką.

Mes neparuošėme valstybiniam darbu vietinio lietuviškai galvojančio jaunimo, bet siuntėme savo brolius iš Didž. Lietuvos, lyg anglai savo valdininkus į Rodeziją Afrikos džiuglėse.

Pasaulio istorijoje negirdėtas dalykas, kad valstybė turinti išėjimą į jūrą, uždarytų savo vienintelę jūrinių mokyklą.

Šimtamilijoninės tautos, kaip anglai, amerikoniai, prancūzai ir net nugalėti vokiečiai rinko iš visur savo tautiečius ir glaudė po savo vėliava, o trijų milijonų lietuvių tautos tremtinis pagailėjo avizinės sriubos savo broliui iš Maž. Lietuvos.

Skryningų komisijos pasitaravo

ARGENTINA

Supažindinama su lietuvių menu. Per Buenos Aires radijo stotį Excelsior lapkričio 29 d. ir gruodžio 6 d. per du pusvalandžius duota lietuviška programa. Jos metu pian. A Kuprevičius paskambino Čiurlionio, Gruodžio ir Vl. Jakubėno kūriniais, o Dainos choras, vadovaujamas to paties A. Kuprevičiaus, padainavo visą eilę lietuviškų dainų. ALB-so pakviestas, Lietuvių Centro pirm. L. J. Mičiūnas radijo klausytojus supažindino su Lietuva ir Argentinos lietuviams, o pati radijo vadovybė — apie lietuvių liaudies meną ir lietuviškosios muzikos grožį. Gruodžio 13 transliuoti K. Petrausko, V. Jonuškaitės ir kt. lietuvių įdainavimai.

D. BRITANIJA

Gražiai užsirekomendavo lietuvių choras, pasirodęs per Edinburgo un-to draugijos 40 m. sukakčiai paminėti

suruošą koncertą, kurio klausėsi 26 tautų atstovai. Prieš tai įvado žodį apie Lietuvą ir lietuvius tarė Dr. Gronis, chorui dirigavo Varnaitytė-Mullen. Choristės buvo apsirengusios tautiniais drabužiais ir tai pasirodymo efektą dar labiau sustiprino.

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTYBĖS

Stiprėja Lietuvių Bendruomenė

Iš JAV gautosiomis žiniomis, pastaruoju metu JAV-bėse įvyko visa eilė suvažiavimų bei konferencijų. Amerikos Lietuvių Kongreso Čikagoje proga buvo sukviesta Lietuvių Bendruomenės apygardų ir LOK konferencija, kurią atidarė Čikagos apygardos pirmininkas P. Gaučys. Konferencijai vadovavo P. Gaučys ir Dr. Bajerčius. Iš pranešimų paaiškėjo, kad

šiuo metu JAV-bėse veikia 12 bendruomenės apygardų ir 53 apylinkės.

Jau parašyti ir atspaudinti laikinieji bendruomenės įstatai. Bendruomenė atsidėjus organizuojama toliau. Sudaromas garbės teismas, kurio nariais jau sutiko būti L. Šimutis, L. Šmulskštys, A. Rėpšys ir J. Talalas. Ženklių projektą padarė dail. V. Jonynas. Clevelande žymiau savo veikla pasireiškia Kultūros Taryba.

Minėjo Kudirkos sukaktį.

Amerikos lietuvių spauda minėjo V. Kudirkos, Lietuvos himno autoriaus, mirties sukaktį. Spaudoj, ir per radijus buvo praverstas palyginimas tarp Kudirkos aprašytųjų to meto žandarų ir šių dienų okupantų komisarų. Dabar Kudirka pavergtoje tėvynėje pravardžiuojamas "buržuaziniu nacionalistu", o pasidavęs bolševikams A. Venslova pasistengė sukurti bolševikišką "Lietuvos himną". Ypač pavojingais okupantai laiko "Vilkus", "Lietuvos tilto atsiminimus", "Viršininkus", "Cenzūrą" ir kt. Iš "Tiesos" ir kt. bolševikinių laikraščių duodamų apybraižų matyti, kad dabar Lietuvoje krugladurovų yra tiesiog begalės, o vilkai po Lietuvą, anot Am. Balso, eina būriais. Tačiau nei šių dienų krugladurovai, nei deržimordos neįstengs iš lietuvių širdžių išrauti V. Kudirkos žodžių.

FINANSŲ MINISTERIŲ KONFERENCIJA

Britų tautų finansų ministerių konferencija Sidnėjūje prasidėjo sausio 8 dieną. Svarstoma, kaip sustiprinti sterlingo bloko kraštų finansinį pajėgumą. Britų finansų ministeris ypatingai užakcentavo, kad Australijos ūkio resursai turi būti labiau išnaudojami investuojant daugiau kapitalo.

Užakcentuota, kad be JAV-bių vargiai pavyks sterlingo kraštų finansus sustiprinti.

Moteris prilgsta šešėliui: kai tu vejiesi ją — ji bėga nuo tavęs; kai tu bėgi nuo jos ji vejas tave.

Alb. Pocius

R. Tagore

MELBOURNE

PUIKUS KONCERTAS IR NEPUIKI JO PABAIGA

Senųjų metų išvakarėse Gruodžio 30 dieną Kultūros Fondo Koncertas erdvioj "Nicholson" salėje sutraukė gausų tautiečių skaičių, nes buvo perpildytas.

Nestebėtina, kad jungtinės Melbourne, Sydnejaus, Albany ir Adelaidės kūrybinės, dainos meno, plastikos ir literatūrinės jėgos savo atvykimu suįdomino tautiečius, o lygiai užintriavo ir duosima programa.

Programoje solo ir duetais mūsų gerbiami solistai, kaip D. Vildovas, E. Rūkštelienė, A. Gučiuvienė ir G. Vasiliauskiene išpildė tautiškų dainų ir keletą operos arijų pagal St. Šimkaus, J. Tallat-Kelpšos, J. Budriūno, K. V. Banaičio, St. Gailevičiaus, A. Kačanausko, Vl. Jakubėno, G. Rossini, G. Denzetti ir F. Mendelsono kompoziciją.

Ausiai malonomis ir arijomis praskambėjo: "Tamsiojoj naktelėj, žaliojėj lankelėj, Linelius roviat, Ir atlekė sakalėlis, Kas bernelio sumislytė, Arinimas, Klajūnas, Nauja daina, Vai gražu, Rūta, Mieguzėlio noriu, Gelės iš šieno, Čigonė, Ant marių krantelio, Rudens daina, Tėvynės ilgesys, Rožinos arija iš operos "Sevilijos Kirpėjas" ir dar daug kitų.

Ovacijoms nesiliaujant solistai buvo priversti duoti priedus dainomis ir arijomis gimtos ir svetimos kalbos garsais, ką jie meistriškai atliko.

Programą papildė D. Nasvytytės plastikos meno šokėjos J. Kaunaitė ir E. Kesminaitė, žavėtinai išpildžiusios šokius "Gracioso" ir "Tamburin" pagal Padarewskio ir Skriabino kūrybą.

Koncertui dėmesį, o kartu ir nustebimą sukėlė mūsų rašytojų Pulgio Andriūšio, J. Švabaitės, V. Kazoko ir J. Žukausko dalyvavimas.

P. Andriūšis negalėjo atvykti — jo kūrybą perskaitė p. Krausas, gi p. Žukauskas, kad ir buvo atvykęs, bet pats savo kūrybos neskaitė ir tą atliko p. Karazijienė.

Vienų rašyta, kitų skaityta kūryba nedavė to jausmo, ką patys autorai savo kūryboje norėjo pavaizduoti, todėl jutosi spraga.

Bendrai paėmus, koncerto dalyviai solistų dainos buvo nunešti į tėvynės grožį, į jos prisiminimą ir sukėlė jos ilgesį. Plastiniai šokiai sukaupe žiūrovus į meno mistiškumą, o rašytojai, kaip Pulgis Andriūšis nuvedė visus net į "Gegužinę Brūžę". Poetė J. Švabaitė eilėrašiais Kristui ir Motinai priminė, ką pasaulyje turime brangiausio, gi V. Kazokas savo eilėrašiais a la "Nature Morte" bei "Stabai ir žmonės" priminė, kad prieš Visatą esame dulkė ir į ją pavirsime.

Ir viskas būtų baigta maloniais koncerto prisiminimais, jei per patį koncerto vidurį, p. J. Žukauskas nebūtų išprovokavęs tautiškuos draubūziuos p. A. Karazijienės, visų dalyvių nustebimui, savo kūrybos perlais.

Nežinia kokiais tikslais p. Žukauskas iš savo rašomos knygos, parinko kūrinių, kame tik ir tesigirdėjo šie deimantiukai: — Maskva, Starodubovka, Petrogradas, katorga, caras, Kerenskis, įvairūs Fiodorai, Ivanovičiai ir panašūs.

Jo kūryboje rusų šventikas buvo išniekintas svetimoteriavimu, o kūrinių užbaigta apvainikuota rusų kalba pasakytu posakiu, kuris nesiriša su mūsų tautiškais jausmais, nes yra didžios mūsų kančios ir tautos tragedijos išjuokimas, būtent:

"Rosija — strana moja — nepropadaj ty nykogda", atseit,

"Rusija — mano šalie, tu neprazūkie niekadose."

Visa vakaro nuotaika tapo sudrumsta, visa programa vienu smūgiu sujaukta. Žmonės spjaudėsi, o daugelis suabejojo ar tik nėra atsidūrę prie raudonos Kremliaus sienos?

Ir kam tas buvo reikalinga ir kam to šlamšto reikėjo?! Argi mes neturime savų, širdžiai mielesnių siužetų?!

Kur mūsų kunigaikščiai, kur jų žygiai, kur kovos dainos žygiuojant prieš kryžuočių, maskolių, mozių... Kur savanorių žygių daina... Kur pagaliau milžinų — partizanų garsai?! Taigi kur logika, kur savigarba, kur patriotizmas?!

P. Žukauskui mes turime būti dėkingi už viešą parodymą savo kūrybinio skonio ir veido. Jo naujos knygos reklama, sugadinusi visą koncerto dalyvių ūpą, manau prisidės prie tautiečių sunkiai uždirbto skatiko neišmetimo balon, o koncertų rengėjams — puiki pamoka: prieš koncertą geriau susipažinti su programos turiniu, kad auditorija nebūtų maitinama jovalu ir kad jau visam kam abejinga ir apatiškai nuteikta visuomenė nebūtų galutinai atbaidyta nuo panašių parengimų lankymo, kuriuose vis naujais triukšais kėsiniama suduoti peiliu į paširdį.

Melbourniškams tai jau nebe pirmas kartas: Spaudos baliuje — Katiušos muzika ir pakartotini "kazokai". Per garbingą Maironies minėjimą tūlas pasišovė deklamacijomis išprofanuoti Maironį — Čičinskui su visa naktibaldų svita.

Pagaliau — koncertas išprovokuojamas saljutavimu žiauriausiam mūsų priešui!

Quo vadis Domine?! norėtusi garsiai sušukti. — Kur mes einame ir ar gerai pažįstame vienas kitą?!

Išvestas iš kantrybės, nusivylęs ir giliai pasipiktinęs

Pranas VILUTIS

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KULTŪROS FONDO ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Pereitų metų gruodžio mėn. 29 d. Melbourne įvykęs Australijos L. K. Fondo atstovų suvažiavimas praėjo pakilia dvasia ir su deramu tokiems suvažiavimams rimtumu. Buvęs LKF Apygardos pirmininkas V. Žemkalnis savo žodyje į suvažiavimą iškėlė eilę klausimų, būtinų LKF gyvenime ir jo veikloje.

Ilgoka suvažiavimo darbų programa buvo įvykdyta su atsidėjimu. Ypač siūlymų ir sumanymų dalyje suvažiavimas aktyviai dalyvavo tolimesnių LKF darbo gairių ir kultūrinės veiklos nustatyme. Čia buvo ilgiau sustota ties švietimo (pradinio ir liuanistikos) klausimais per spaudą reikalingumus, piniginių fondo didinimo būdai ir pan.

Naujais paruoštas A. LKF statusas, be laiko gaišties ir ginčų, buvo priimtas vienbalsiai. Jo peržiūrėjimas ir pataisymas buvo pavestas trijų komisijai, kuri suvažiavimui patiekė svarstyti tik pataisytąsias vietas.

Suvažiavimui pirmininkavo Melbourne lietuvių skautų vadas p. Makulis. Sekretoriavo p. V. Jakutis ir p. Kalpokas.

A. LKF Apygardos Valdybos būstinė palikta Melbourne. Į naują A. LKF Australijos Valdybą išrinkti: Janulaitis, Meiliūnas, Valys, Bosikis ir Krausas.

A. Samanis

170.000 ŽMONIŲ MATĖ MENO PARODĄ

Dienraštis "The Herald" gruodžio mėnesį buvo suruošęs mums neprasto pabūdžio, atvirame ore tapybos-skulptūros parodą Melbourne. Parodos tikslas buvo sutraukti kuo didesnį įvairių mokyklų menininkų skaičių, suteikiant galimybę plačiau žmonių masei bent kiek susidomėti menu. Viso šioje parodoje dalyvavo apie 1200 menininkų, kurie turėjo teisės išstatyti tik po du darbus. Visi darbai — tiek skulptūros tiek tapybos, buvo apsaugoti nuo lietaus ir vėjo ir buvo saugojami sargybinių.

Iš lietuvių dailininkų, gyvenančių Melbourne, šioje parodoje dalyvavo A. Vaičiaitis, T. Žikaras ir J. Firinauskas. Iš pradedančiųjų paminėtinas P. Četkauskas.

Apie 170.000 žmonių aplankė šią parodą, o darbų buvo parduota beveik už 3000 svarų. Mūsų tautiečio Vaičiailio taip pat buvo parduotas vienas litografinis paveikslas.

Beatričė

ADELAIDE

KALĖDŲ EGLUTĖ ADELAIDĖJE

Kalėdų trečiąją dieną Excelsior salėje Moterų Sekcija suruošė lietuvių vaikams Kalėdų eglutę su programa, Kalėdų Seneliu, dovonomis kiekvienam dalyvavusiam vaikui ir bendromis vaišėmis tėvams ir vaikams. Už tai Moterų Sekcijai priklauso teisinga visų dalyvavusių pagarba ir dėkingumas.

Grįžtant prie programos, norėtusi atkreipti Moterų Sekcijos dėmesį, kad programos numeriai turėtų būti rūpestingai parenkami ir pagalvojama, ką viena ar antra scena norima pasakyti ar parodyti. Bernelio viliojimas sijonu, čigonų šokyje ne tik kad nepasižymėjo estetiškumu, bet ir rusiškuose kostiumuose tikrai netiko vaikų ir dar kalėdinę programoje. Taip pat ir Pilypas su Darata rusų kolchozinių skudurais apsirengę negi norėjo įtikinti vaikus, kad Lietuvoje žmonės taip rengėsi ir svajoto tik apie Kauno gatvių šlavimą. Be vaišigumo ir duosnumo Moterų Sekcijai turėtų turėti dar ir akylumo.

p.p.

POV. MATIUKO DARBŲ PARODA

Pereitų metų gruodžio 12-13 dienomis sv. Juozapo bažnyčios salėje buvo suruošta Povilo Matiuko rankdarbių paroda, kurioje buvo išstatyta visa eilė odos dirbinių, kilimėlių, audinių ir vytelių darbų. Parodėlę aplankė nemažas lietuvių skaičius.

P. Matiukas prisistatė lietuviškai visuomenei kaip gabus amatininkas, nors tik Australijoje pradėjo šio darbo mokytis. Iš antros pusės P. Matiukui patartina atkreipti dėmesį į tai, kad jo amatą galima suderinti ir su lietuvišku liaudies menu, papuošiant odos dirbinius lietuviška ornamentika, arba dažytais vytelėmis išpinant lietuviškoms juostoms. Kada darbai turės lietuviškus papuošimus, reikia tikėtis, jie susilauks ir lietuviškos visuomenės šiltesnio įvertinimo, tuo pačiu atsiras ir didesnis pareikalavimas. Be to, taip pat atkreiptinas P. Matiuko dėmesys į skoningesnę sagčių parinkimą ir pamušalo priderinimą odos dirbiniuose.

(pp.)

Gruodžio 20 dieną Adelaidės Moterų Sekcija suruošė loteriją. Loterija praėjo dideliu pasisekimu. Gautas pelnas panaudotas suruošti vaikams Kalėdų eglutę.

Gruodžio 31 d. Adelaidės Apylinkės Valdyba suruošė Naujųjų Metų sutikimą. Salė buvo maža, žmonių daug, todėl ir tvarką sunku buvo palaikyti. Užsisakiusieji staliukus jų negavo.

SVEIKINIMAI

"VISIEMS MUSŲ BENDRADARBIAMS, TALKININKAMS IR VISIEMS VASARIO 16 GIMNAZIJOS RĖMĖJAMS LINKIME GERŲ ŠV. KALĖDŲ IR DAUG SEKMĖS NAUJUOSE 1954 METUOSE".

PLB Vokietijos Krašto Valdyba

Mielus savo Rėmėjus ir Bičiulius Šv. Kalėdų ir Naujų 1954 Metų proga nuoširdžiai sveikina Lietuvių Vasario 16 Gimnazija

Kalėdų Švenčių ir Naujųjų 1954 Metų proga sveikinu Krašto Valdybą, Krašto ir visų Apylinkių Garbės Teismų pp. Teisėjus ir visus Visuomenės — Kultūros ir Meno ir Bendros Taikos ir Tiesos Veikėjus ir kartu visus lietuvius — tautiečius gyvenančius Australijoje ir linkiu visiems džiaugsmingų švenčių ir tikros taikos ir dvasios ramybės bei vienybės ir artimo tarpusavio bendradarbiavimo letuvybei išlaikymo ir tėvynės išlaisvinimo darbuose ir asmeninės ištvermės ir sėkmės per išistus Naujuosius 1954 Metus.

Dr. E. Jansonas
ALB Krašto Garbės Teismo Pirmininkas

PADEKA

Visiems savaitgalio mokyklų ir kursų vedėjams ir mokytojams, visiems kultūros darbuotojams, rėmėjams, artistams iš širdies mums talkininkavusiems tariau didelės pagarbos pareiškimą ir ačiū.

Ypatingą simpatiją reiškiu savo artimiesiems beudradarbiams Ap. V-bos nariams J. Meiliūnui, A. Krausui, J. Valiui, L. Barkui:

LKF M. sk. pirmininkui J. Antanaičiui, Geelongo ir Adelaidės skyriams, p. Bertašui iš Geelongo, p. A. Karazijenei, p. A. Zubrui, kun. P. Vaseriui, priglaudusiam LKF savaitgalio mokyklą, Lituanistinų kursų ir duodančiam patalpą įvairiems LKF minėjimams ir subuvimams ir dail. V. Simankevičiui.

Už gražių talką I-jam LKF metraščiui "Atolas" išleisti iš visos širdies dėkoju M. Biržiškai, V. Krėvei-Mickevičiui, P. Andriūšui, St. Kolupilai, dail. Telesf. Valiui, A. Krausui, dail. Ad. Vaičičiui, A. Karazijenei, Alb. Zubrui, dail. A. Rūkštelei, J. Meiliūnui, V. Civinskui ir V. Simankevičiui už "Atolo" meninį sukomponavimą ir iliustravimą.

Vytautas Žemkalnis
LKF A. A. V-bos pirmininkas

PADEKA

Su gilia simpatija ir dideliu nuosirdumu dėkojame už išpildymą literatūros ir dainos programos suruoštam LKF Australijos Valdybos koncerte 1953. gruodžio mėn. 30d. Melbourne šiems solistams: A. Gučiuvienei, E. Rūkštelienei, G. Vasiliauskienei ir D. Vildovui, poetams rašytojams: V. Kazokui, J. Švabaitei ir J. Žukauskui, išraiškos šokio mokyklos vedėjai D. Nasvytytei, šokėjoms J. Kaunaitėi, E. Kesminaitėi, pranešėjai A. Karazijenei ir akomponatoriui Viliui Illsteriui.

Taip pat nuoširdžiai dėkojame p. Br. Makulienei, p. Reimerienei ir p. D. Giedraitytei už suruoštus užkandžius LKF suvažiavimo dalyviams bei skautams ir skautams už paslaugą koncerto metu.

LKF Australijos Valdyba

Patikėk valtį bangoms, bet nepatikėk širdies gražuolėms — banga ne tokia klatinga, kaip moteris.

Ciceronas

KATALIKU Gyvenimas

Redaguoja P. Pusdešris

MŪSŲ JAUNIMAS ALDINGOJE

Lietus lyja, ar vaiski mėnesiena, visad skamba mūsų juokas ir daina...

Tarp nedaugelio Aldingos pajūryje išmėtytų pastatų, praėivių dėmesį atkreipia vienas žaliai dažytas namas, viršuj kurio durų kabo daugeliui nesuprantama kalba išpieštas užrašas "Ateitis — Lietuvių Jaunimo Stovykla". Prieš duris, baltame smėlio fone iš spalvuotų jūros kriauklių išdėstyta Vytis, Australijos žemyno apybraižos ir ateitinių ženklas.

Man besidairant, staiga iš namo išsiveržęs būrys apsupa mane iš visų pusių.

Sveiki stovyklautojai! Na, kaip jums čia sekasi? — užkalbinu meškerėmis, lazdomis ir kitokiais man nesuprantamais "pabūklais" ginkluotų berniukų būrį.

— Ar ponas iš Adelaidės? — klausimu krepėsi į mane mažasis Dičiūnukas.

— Taip atvažiavau jūsų parsi-vežti namo, nes, girdėjau, jums čia labai nusibodo, — bandau patirti jų nuomonę.

— Ne, ponas! Nevažiuosim! — staiga suklega visas būrys, o jaunas Dundas visai rimtai pradeda aiškinti, kad jam esą čia labai smagu ir šiandien namo dar tikrai nenoris grįžti.

Staiga pasigirsta švilpukas, ir vaikai vienas kitą pralenkdami, nusrito stačiu krantu link jūros.

Iššišneku su juos lydiniu p. Kubilium. Jis papasakoja, kad stovykloje iš pradžių buvo sunkiau, bet dabar, susitvarkius, stovykla, atrodo, bus patenkinti ne tik vaikai, bet ir jai vadovaujantieji, galėdami įvykdyti savo programą, tarp žaidimų ir pajūryje praleidžiamo laiko įterpdama visą eilę paskaitėlių, išmokydama vaikus lietuviškų dainų bei šokių.

Nusileidžiam į pajūrį, kur uolose rifuose pasklidę vaikai jau iš toli mus šaukia.

— Ei, ponas, matot, kas čia po tuo akmeniū? — rodo man Rūkštelukas. Jaunasis Marčiulionis prikišo lazda, ir iš po akmens pasirodė krabo žnyplės.

— Tuoj mes jį iš ten išprašysim, — lenkiasi prie akmens vyresnysis Dičiūnukas.

— Žiūrėkit, žiūrėkit, — šaukia toliau bestovintis Zamoiskiukas, ant lazdos iškėlęs didžiulę jūros žvaigždę.

— Ponas, prikiškite čia pirštą, — tempia mane prie kito akmens jaunas Puodžius. Jo parodytą žolę palietęs išsigastu pamatęs, kad visi lapeliai glaudžiasi ir apkabina mano pirštą. Vaikai juokiasi, o Bernaitukas paaiškina, kad įdomiausia, kai žolei paduodi musę ir ji ją uždaro savyje ir nepalaidžia.

Tikrai pajūrio rifai nepaprastai įdomūs, nes kiekvienoje duobelėje slepiasi koks nors gyvis, tarp akmenų vandens balose nardo skraidančios žuvis, ir daugelis kitų nematytų ir ne tik vaikams, bet ir suaugusiems įdomių sutvėrimų.

Po valandos švilpukas vėl surenka visus krante. Iš kitos pusės ateina ir p. Milakniėnės vedamas mergaičių būrys. Prasideda "grobio" apžiūrinėjimas, mainai, kol p. Stepanienė pakviečia visus pietų.

Už ilgo stalo sutelpa visa graži "šeimynėlė". Atsiranda ir man vietas ir, pakalbėję maldą, visi kimba-me į prikrautas lėkštes.

Po pietų, kada vaikai suguldomi turiu laiko pasikalbėti su stovyklos vedėja p. Stepaniene. Ji pasakoja,

kad vaikai turi labai gerus apetitus, kad valgoma keturis kartus per dieną, kad be smulkesnės kasdieninės programos stovykla numačiusi suruošti Klaipėdos vakarą ir partizanų dieną, kurioms praversti yra pakviesti vyr. ateitininkai. Ypatingai programa norima pasirodyti iškilmingame stovyklos uždaryme, (I. 17 d.) į kurią atsilankyti kviečiama visa Adelaidės lietuvių Bendruomenė.

Po pusantros valandos poilsio švilpukas vėl prikelia vaikus. P. Milakniėnė paima akordeoną ir prasideda suktinis, noriu miego. Atkreipiu dėmesį į tai, kad berniukai šoka su berniukais, mergaitės su mergaitėmis, šalia stovįs p. Grubliauskas (vienintelis motorizuotas asmuo stovykloje) paaiškina, kad didžiausia bausmė berniuką pasodinti šalia mergaitės, nes tai esąs didžiausias jų "vyriškumo" įžeidimas. Esąs jų toks amžius, kada "vyrai" negali pakęsti "moterų". O p. Kubilius priduria:

— Taigi, atrodo, kad stovykla niekam nesibaigis vestuvėmis.

Pasibaigus šokiams trumpa pertrauka, kurios metu užkalbinu mergaites. Pasirodo, ir jos stovykla yra patenkintos.

— Mes čia daug naujų dainų išmoksime, — džiaugiasi Plokštytė.

— Gražių pasakų girdim kiekvieną vakarą, — pasigiria Šukštėrytė.

— O kiek gražių kriauklių, prisirinkome, — sako vyresnioji Ivoškaitė ir siūnčia jaunesniąją atnešti man parodyti.

— O tu, nenori dar grįžti pas mamytę? — kreipiuosi į jauniausiąją stovyklautoją Matiukaitę. Ji papurto galvą, o sesutės Milakniėnės man paaiškina, kad sekmadienį bus Matiukaitės Gimimo Diena.

— Jos tėvelis atvažiuos, — priduria Marčiulionytė.

— Coca Cola žadėjo visiems mums atvežti, — išduoda paslaptį viena iš sesučių Radzevičiūtė.

— Čia nei ledų nei coca cola negalima krautuvejė gauti, — paaiškina Krygerytė.

Nejučiomis praeina laikas jaunimo būrelyje. Norėdamas nepavėluoti autobusan, pradėdu rengtis.

— Kada atvažiuosit vėl? — pagal visas mandagumo taisykles besirengiantį namo svetį paklausia jaunas Stepanas.

— Nepamirškite, ponas, kad sekmadienį bus jau stovyklos uždarymas, — perspėja Morkūnų šeimos atžala.

— ...kurio programoje ir aš grosiu smuiku, — prisipažįsta stovyklos smuikininkas jaunas Straukas.

Atsisvikinant su p. Stepaniene, išdrįstu paklausti jos nuomonės apie stovyklą. Ji pasakoja, kad nors buvo tam tikrų trūkumų ir net sąmoningai kai kurių skleidžiamų gandy, kad stovykloje bus tik mel-džiamasi ir sakomi pamokslai, stovyklon užsirašė daugiau vaikų, negu buvo galima šiame name sutalpinti. Teko kai kam atsakyti. Ar stovykla bus pasisekusi, apie tai bus galima kalbėti tik jai užsibaigus. Vaikai ligi šiol labai patenkinti, o norėdami sužinoti tėvų ir kitų aplankančių išpūdžius, yra užvedę svečių knygą, kurioje kiekvienas galįs įrašyti savo nuomonę.

Eidamas gatve dar girdėjau iš žaliojo namo sklindančius akordeono garsus ir dainos žodžius.

Mes nykštukai, bet darbai mūsų [dideli. Dirbam, plušam per dienas ir

TAUTIEČIAI!

Vasario 16 Gimnazijos namai jau atremontuoti ir įrengti. Netrukus Gimnazija pradės ten darbą. Keturis metus nuo Gimnazijos įsteigimo mus slėgė nežinia, ką lemia jai rytojūs, nes vien nuo svetimųjų malonės priklausė jos pastogė. Dabar lietuviai patys bus tikri jos šeimininkai. Keturis metus vaikai praleido skurdžiose Diepholzo stovyklos mūruose. Dabar jų ten laukia nelyginamai geresnės sąlygos.

Iki š.m. lapkričio mėn. antros pusės namams išpirkti ir įrengti PLB Vokietijos Krašto Valdyba gavo 67.417,- DM iš Lietuvių Bendruomenės Sveicarijoje, kur' buvusio jos pirmininko J. Stankaus pastangomis buvo praveistas tam reikalui vėjus tarp šveicarų, 25.000,- DM iš šveicarų organizacijų ir mūsų tautiečių aukų, iš JAV 1.282,- DM, Vokietijoje — 8.345,- DM ir iš kitų kraštų — 461,- DM. Viso 102.505 DM. Ton sumon neįskaitytos aukos, kurios įmokėtos BALFui, bet čia dar negautos. Iš surinktų pinigų apmokėti remonto darbai, nupirkti naujo inventoriaus ir dalis įmokėta už namus.

Valdybai dabar lieka sumokėti už namus 150.000,- DM, iš kurių 45.000,- DM įmokėtini iki 1954 m. sausio mėn. 15 d. Kad galėtų tuos likusius savo įsipareigojimus tesėti, Valdyba prašo skubios mūsų tautiečių paramos.

Perkant Gimnazijai namus, mūsų vienintelis kapitalas buvo tikėjimas, kad Vasario 16 Gimnazija, kaip simbolis iš ašarų, kraujo ir griuvusių kylančios Lietuvos, visiems lietuviams yra brangi ir kad tai, kas daroma jos labui, visada ras mūsų tautiečių tarpe pritarimo. Kad mūsų tikėjimas nebuvo tuščias, tie, kurie pirmieji savo aukomis tą žygį parėmė, jau tai įrodė. PLB Vokietijos Krašto Valdyba jiems nuoširdžiai dėkoja. Dar didesnės padėkos yra nusipelnę tie mūsų bičiuliai, kurie tam reikalui pašventė ne tik dalį savo uždarbio, bet ir nuo sunkaus darbo atliekamas valandas, rinkdami aukas ar

PREZIDENTAS PRIDEDA 25.000

Neturi pinigų — nesišenok, sąkydavo seniau Lietuvoje, o Amerikoje dabar dar reiktų pridėti — neik prezidentauti...

Prez. Eisenhoweris gauna metams 150.000. Bet jis su tais pinigais negali išsiversti. Gaunama alga tik atrodo tokia didelė. Kai iš jos atskaito mokesčius, tai, buvęs prez. Trumanas į kišenių įsikišdavo 95.000, o Eisenhoweris dabar tik 55.000. Už praėjusius metus Eisenhoweris turėjęs pridėti iš savo kišenės apie 25.000. Laimė, kad jų turėjo, nes už karo atsiminimus buvo gavęs 475.000. Už tą sumą jis gauna kasmet procentų po 10.000, nors už tuos procentus turi vėl mokėti mokesčius. Jei prezidentaus ketveris metus, tai pridės iš savo kišenės 100.000 vien už garbę prezidentauti, neskaitant jau rūpesčių ir nervų, kurių ir pinigais nenupirksi.

Prezidentas Trumanas, išeidamas iš valdžios siūlė, kad kongresas pakeltų būsimajam prezidentui algą, bet respublikonai nesutiko. Nebus gražu darbus pradėti nuo algos kėlimo.

Prezidentas pensijos neišsitarnauja. Trumanas išėjęs gauna 112 dol. pensijos kaip atsargos karininkas, o Eisenhoweris tos rūšies pensijos atsisakęs. (Darb.)

[naktimis.

Lietus lyja, ar vaiski mėnesiena,

[na,

Visad skamba mūsų juokas ir

[daina..

S. Palaikma

žodžiu ir plunksna tą reikalą gar-sindami.

O tikslas tikrai yra ir aukų ir pasišventimo vertas. Mes ryžomės už-pirkti Vasario 16 Gimnazijai namus būdami giliai įsitikinę to žygio reikalingumu ir tikslingumu, gerai žinodami, kad nuo jo pasisekimo ar nepasisekimo priklauso Gimnazijos ateitis. Kad tikslas būtų pasiektas, pirmoje eilėje mes patys darome visa, kas mūsų jėgomis įveikiama, ir darome taip, kaip Vokietijos sąlygomis yra įmanoma ir realu. Ne vietoje yra visos abejonės ir nepagrįsti, nenuoširdūs yra priekaištai, kurių tenka patirti. Deja, vienintelis kelias jų išvengti buvo nieko nedaryti. Mes pasirinkome kitą kelią, jis yra sunkus, bet vedą į tikslą. Ačiū pirmųjų aukotojų ir talkininkų paramai, darbas jau įpusėtas. Kviečiame ir kitus tautiečius pasiekti jų garžių pavyzdžiu, kad galėtumėm sėkmingai jį užbaigti.

Krašto Valdyba prašo tautiečius, kol nebus kitų nurodymų, aukas siųsti čekiais betarpiu Krašto Valdybos adresu:

Litauisches Zentralkomitee, Hegelstr. 6, Hannover — Kleefeld, W. Germany.

PLB Vokietijos Krašto V-ba

Žinių tąsa — iš 1 psl.

* Svencijų metu Australijoje žuvo kelių nelaimėse ar dėl kitų priežasčių apie 20 žmonių.

* Prancūzų kariuomenei pradėjo nesisekti Indo-Kinijoje. Vienoje vietoje komunistų kariuomenė perkirto prancūzų kariuomenę ir nutraukė susisiekimą.

* Britų vyriausybė atsisakė išleisti delegatus į komunistų organizuojamą "taikos konferenciją" Londone.

* Septyni JAV-bių laikraščių redaktoriai išvyko į Sovietų Rusiją pasižiūrėti, kaip gyvena žmonės Jie išbus tris mėnesius.

* Pietų Korėjos karo ministeris pareiškė, kad sąjungininkai turėtų panaudoti atominis ginklus, jeigu komunistai vėl pradėtų puolimą.

* Praėjusiais metais iš Rytų Vokietijos į Vakary Vokietiją perbėgo 4.700 policininkų. 1952 metais perbėgusių skaičius siekė 2.300.

ADELAIDĖS SKAUČIŲ KONKURSINIS DARBAS "KELIONĖ PO LIETUVĄ".

Norėdama pagyventi ir pagilinti skaučių žinias apie Lietuvą, Skaučių Sešerija paskelbė konkursinį darbą — tariamos kelionės po Lietuvą aprašymą dienoraščio forma. Skautės "keliauja" po Lietuvą visą mėnesį, nuo birželio 1 dienos iki liepos 1 dienos. Jos aplanko 10 vietovių, įtarpe Vilnių ir Kauną būtinai. Kelionės išpūdžius rašo dienoraščio forma kasdien. Konkursas vyksta tarpe 1954 m. sausio 1 dienos ir 1954 m. gavočios pradžios, kada bus bendra Skaučių Sešerijos sueiga.

Mieli Tėveliai, prašomi neatsisakyti savo skautėms padėti savo prisiminimais, padavimais, pasakomis, dainomis, Lietuvos buities pavaizdavimais ir kitokiomis žiniomis apie Lietuvą. St.

KLAIĐŲ PATAISYMAS

AL Nr. 24(135) Literatūros, Mokslo, Meno puslapyje (psl. 5) antraštiniame pavadinime "Persų poetas Hafis" įvyko klaida: turi būti "Persų poetas Hafis".

AL Nr. 25/26(136/137) tame pat skyriuje (5 psl.) Vinco Kazoko eilėraščio pavadinimas turi būti ne "Vietoje Malolos", bet "Vietoje Maldos".

Gerb. autorius ir skaitytojus labai atsiprašome dėl šių nemalonių klaidų. Redakcija

A. Rūkštelė

Sumaisytos sąvokos

Rašydamas straipsnį „Dvasinių bei kultūrinių vertybių beiškant“ (žiūr. „A. Liet.“ š.m. rugsėjo 19 d. numeryje), tikėjau, kad tas straipsnis, savo aktualumu ir mūsų kultūrinį gyvenimą liečiančių klausimų judinimu, vers vieną kitą asmenį atsilipti. Vers pulti ar teisinti, ryškinti ar plėsti mintis, įnešti naujo ar iškelti seną nepaminėtą būtenybę. Iškeliau klausimus, kurie niekad nesensta, nes jie eina kartu su žmogumi: paminėjau reiškinius, kaip tolygius mūsų palydovus. Straipsnis buvo priekaištingas ir, pasakyčiau, į mūsų sąžinės balsą pažvelgimo dvasia parašytas, kad daugiau užintriguoti ir sulaukti diskusijų, naujų minčių.

Ir taip, š. m. spalio mėn. 18 d. „A. Liet.“ R. Marius (susitarkim rašyti be p.) atsiliepė straipsniu „Dvi perspektyvos“. Jis pasisakė, kad „Šiais klausimais diskutuoti, ginčytis, nesusitarti, įieškoti kompromisų, pradžioje nesuprasti, pagaliau ir atrasti, ir vis dalintis mintimis — labai reikalinga, įdomu, malonu.“ Ir tikrai malonu. Daug maloniau, negu kelti intrigas patamsiais, „drumsti vandenį“ ar draskyti nesudraskomą.

Zinoma, ne visada diskusijos suvedamos į pradėtus ar keltus klausimus. Dažnai atsiranda ir svetimi elementai, kurių įdėjimas į diskusinius rėmus būna beveik neįmanomas. Taip įvyko ir šu R. Mariaus „Dvi perspektyvomis“. Tai beveik simboliškas atgalvis, viskuo atitinkas R. M. straipsnio turinį. Dvi perspektyvos reiškia du skirtingus stovėjimo taškus, du skirtingų matymo objektus ir du skirtingų ty objektų apipavidalinimus. Ir tokios dvi perspektyvos gali būti net į viena kita priešingas puses nubrėžtos ir į priešingas puses mūsų akis traukiančios. Išėjo taip, kad R. M. savo perspektyvą nubrėžė į visai priešingą pusę ir su visai naujais vaizduojamais objektais. Gavosi perspektyvinis objektų sumaišymas. O po to įvyko sąvokų sumaišymas.

Dėl R. M. „Dvių perspektyvų“ sąmoningai dėsčiau — nesiskubinau rašyti, tikėdamas, jog turinyje bus įvykusi „korektūros“ klaida ir R. M. pats ją atitaisys. Galvojau,

jeigu ne jis pats, tai jo draugai pastebės ir paskatins tą klaidą atitaisyti. Iki šiol neatsiliepus, laikau, kad viskas parašyta sąmoningai (gal kiek skubotai, nesigilinant į diskutuotųjų klausimų dvasią ir prasmę). Todėl tenka man pačiam (ir, pasakysiu, nenorom) visas R. M. paklaidas, o gal ir paklydimus, atitaisyti. Atseit, turiu būti „didaktišku“. Tikiu R. M. nepyks, lygiai, kaip ir aš nepyksiu už kovos laukan išvedimą jo „individo“, nežinančio ką daryti su mano straipsnyje iškelta „asmenybe“.

Maža pastabėlė su pataisa: ten kur autorius vartoja daugiskaitos pirmojo asmens įvardžius ir pats autorius pasakojamame ar aprašomame veiksme dalyvauja, didaktiškumu laikyti nepriimtą. Taigi, ir minėto straipsnio R. M., tikiu, daugiau didaktiškumo nelaikys. Aš sąmoningai vengiau ką nors mokytį, žinodamas, kad pamokymo tonas (nors ir idealus) nepatinka ir mažai mokytam. Straipsnis nuo pradžios iki galo buvo vestas į vieną tikslą — mūsų tautą, kurios dalis ir aš esu, ir R. M., ir kur mes — kaip aš, taip ir R. M. — esam atsakingi už gerį ir blogį mūsų tarpe. Mano straipsnio baigminis sakinyš nusakė, ko aš siekiu savo išvedžiojimais. Štai jis: „Supraskim save ir savo paskirtį lietuviškos visuomenės dalyje ir jos sąsąta, sudarančiame nedalomą tautos vienetą; tautos vienetą laukiantį vispusiškai pasiruošusių asmenybių jos nemirštantį tęstinumą išlaikyti ir dvasinėmis bei kultūrinėmis vertybėmis papildyti.“

Jeigu R. M. nors paskutinę dalį to sakinio būtų gerai perskaitęs, jam nebūtų reikėję tiek daug laiko ir vietos pašvęsti aiškinant naujų idėjų reikalingumą jaunajai kartai. Kiekvienam turi būti aiškus mano siūlymas „... kultūrinėmis vertybėmis papildyti“. Žmogus, nieko neturėdamas, nieko negali papildyti. Ir priešingai. O apie R. M. siūlymas bei tariamas idėjas kalbėsime vėliau.

Žiūrėkime toliau. R. M. dvi esmėje skirtingas sąvokas suplakė į tapatybę. Per visą savo straipsnį aš kėliau asmenybių reikalingumą. Gi pas R. M. mano kirčiuota asmeny-

SPORTAS

FUTBOLAS

Vytis — Kingswood 3—2

Gruodžio 21 d. baigiant vasaros turnyro pirmą ratą Vytis turėjo sunkią duoną prieš Kingswoodo komandą, kuriai žiemos sezono lengvai atskaitydavo po 8 ir daugiau įvarčių.

Jauni australai pirmam kėliny lengvai užlaužė mūsų šikius, užbaigdami 0:2 savo naudai.

Antram kėliny atėjęs ir saugų linijos į kairįjį kraštą žaisti M. Čiplys padarė pradžią vytičiams, o po minutės A. Kitas rezultata išlygina; tačiau prasideda dar aštresnė kova. nes vieniems ar kitiems gavus įvartį sunku būtų laimėti esant įtemptai padėčiai. Vyties komandos kapitonas išvaro iš aikštės vieną iš geresnių puolėjų E. Virbą. Pasilikę lošti dešimtyje kovoja ir toliau, o baigiantis rungtynėms iš gautos baudos A. Kitas pakelia rezultata iki 3—2, ir rungtynės baigiasi mūsų pergale.

Geriausiai sužaidė A. Kitas, E. Virba ir J. Sadauskas, įvarčius pelnę A. Kitas 2 ir M. Čiplys 1.

*Trecią dieną Kalėdų Vyties futbolo sekcijos surengtoje gegužinėje atsilankė per 150 žmonių, kurie malonioj nuotakoj turėjo progos praleisti sekmdienį su sportininkais, o saulutei leidžiantis pradėjo skirstytis namo.

Tokia gegužinė yra numatoma sausio 17 d. Blackwoode, Picnic grounds, kurią rengia Vyties klubas.

Edas
* Su 3—2 laimėjimu prieš Kingswoodą Vyties futbolo komanda išsikovojo teisę dalyvauti tolimesnėje vasaros futbolo turnyro eigoje. Šios rungtynės, kaip ir visos ki-

tos vasaros sezono sužaistos parodė, kad Vytis turi gerą gynybą, bet neturi puolimo. Su šiuo puolimu bus labai sunku laikytis ateinančiose pirmenybėse.

Kitas, be abejonės, geriausias puolėjas Australijoje, yra beviltiškoje padėtyje, nes jis neturi žmonių, kurie galėtų prisitaikyti prie jo žaidimo. Kito kombinacijos ir idėjos prarandamos tuoj, nes kiti puolėjai turi mažai taktinio supratimo.

Armonas yra geras žaidėjas puolime, bet dabartiniu momentu pergyvena krizę, ir komandos treneris padarytų gerai, jei jį išimtų kelioms rungtynėms ir duotų jam lengvą, bet pastovų kondicinį ir taktinį treningą.

Langio geros dienos, atrodo, baigiasi. Jis turi daug padirbėti, norėdamas turėti teisę žaisti pirmoje komandoje. Pagridinės klaidos — lėtumas ir blogas taktiškas žaidimas.

Petruška vienas iš jauniausiųjų žaidėjų, prieš tai žaidęs Vyties jaunių komandoje, yra, be abejonės, geresnis už Langį ir Armoną šiuo momentu, bet, deja, dėl nežinomų priežasčių jam neduodama progos žaisti.

Virba turėtų daug dirbti kondiciniai, taktiškai ir ypatingai charakterio atžvilgiu.

Gynime geri ir visad pastovūs yra Čiplys, Karsteds, Genori, Bettali, Sadauskas ir Martusevičius.

Vyties futbolo komanda turėtų ypatingai atkreipti dėmesį dabar į prieauglį. Jaunių komandoje yra daug gerų žaidėjų: Giruckas, Visockis ir Petkūnas. Duoti jiems progos pamažu pradėdant rezervu atsakomingesnius uždavinius ir tuomet pamažu prirengti juos dar didesniems uždaviniams.

A. Zarcinas.

KERSTENO KOMITETO DARBAI

(Atkelta iš 3 psl.)

sistema, bolševikinis kvilingas per Rygos radiją pastebėjo: „Tarybų valdžia per 36 metus tokių kalbų girdėjo šimtus, bet visos aiškiaregės senės bobos jau seniai tuo tik pačios save diskreditavosi... Dulles kalba dar kartą rodo, kad šalia taikos gerbėjų pajėgų pasaulyje visą laiką reiškiasi ir padėtį aštrinančios pajėgos“.

Berlyne leidžiamas „Die Neue Zeitung“ gruodžio 15 d. numeryje įsidėjo pranešimą iš Čikagos, kuriame skelbiama, jog Kersteno komitetas turįs tokių akivaizdžių įrodymų, kaip Lietuva, Latvija ir Estija buvo smurtu pavergtos, jog gali būti pareikalauta iš Maskvos, kad ji iš tų okupuotų kraštų pasitrauktų. Priešingai Maskvos tvirtinimams, tų pavergtų kraštų gyventojai niekad os nėra sutikę su jų įjungimu į Sov Sąjungą, nors bolševikai visais įmanomais būdais stengiasi įrodinėti, kad, girdi, tokia buvusi lietuvių, latvių ir estų valia ir kad tie kraštai patys pasiprašę priimami į soviet tautų šeimą...

Ir danų dienr. „B. T.“ įsidėjo britų Reuterio perduotą iš New Yorko žinią, kad Kersteno komitetas pakvietė Višinskį pasiaiškinti dėl Sovietų įvykdytos Pabaltijo aneksijos. Kitoj žinioj minima, kad tas pats Višinskis, įsipainiojęs į ilgus ginčus su britų ir amerikiečių atstovais J. Tautose dėl 1939 m. rusų ir vokiečių sudarytosios sutarties, neturėdamas kaip išsisukti,

pradėjo girti Churchillį, skelbdamas jį esant „labai gabų ir prityrusį vyrą“.

Gale Višinskis pacitavo Churchillio žodžius, kad, girdi, „Rusijos reikalai yra viso pasaulio reikalai ir kad toks Sovietų laikymasis užimant Lenkijos dalį buvo reikalingas saugumo sumetimais.“ Tuos žodžius, anot Višinskio, pasakė „prityręs ir politiškai gabus anglų valdžios vyras ir dabar sėdi prie vairo.“ Net ir austrų „Oberoesterreichische Nachrichten“ Nr. 269/53 įsidėjo pranešimą apie Kersteno komisijos veiklą ir jos darbą Pabaltijo užgrobumui smurtu išaiškinti. (Elta)

bė“ išvirto į „individa“. Jis ir su manim leidosi diskutuoti ne kaip su asmeniu, bet kaip su „individu“. Pradžioje galvojau, kad jis apsiriko arba, įprastiniu terminu tariant, padarė lapsus linguae. Bet, radęs jo „individa“ žengiantį per visą jo straipsnį, supratau, kad jis išvestas sąmoningai klaidingai. O ta klaida „diskutuojamą“ klausimą apvertė aukštyn kojom. Dėl tos nelaimingos „individo“ sąvokos pas R. M. atsirado net atskiras skirsnyš — „Individas ir tauta“. Tą temą norint išnarplioti reikia rašyti traktatus, kurti naujas politinei ekonomines sistemas, analizuoti jau parašytas, o nesitenkinti laikraščio skirsniu. Ir kas įdomiausia, kad R. M., uždėjęs atgalvį „Individas ir tauta“, rašo: „Šitą problemą p. A. R. palietė net keliais atvejais, tačiau labai prabėgom ir pats sau prieštaraudamas. O šita problema vis dėlto yra esminė visame šitame reikale“ (citatos kalba palikta netaisyta A. R.)

Tokį sakinį radęs privalėjau skaityti: visą savo straipsnį ir ieškoti, kur ir kada aš galėjau tai parašyti. Perskaitęs antrą kartą ir nieko net panašaus neradęs statau klausimą: Kame gi tą esmę R. M. mato? Kur gi tas prieštaraavimas, kai tuo reikalu nesu nė vienos raidės parašęs? Į pagaliau — kaip aš tą „esminį“ klausimą galėjau paliesti, kai jo aš nesu palietęs?

Šita R. M. sugalvota problema (tikiu, per neapsižiūrėjimą) manęs visai nedomino ir nedomina vien dėl to, kad aš „individu“, kaip tokiam, neduodu reikšmės visuomeninio gyvenimo sąraigoje. Be to, mano straipsnio dvasioje jis būtų „miręs ir palaidetas“.

Po šių mažų pastabėlių tikiu, R. M. dar kartą perskaitys mano straipsnį ir pats įsitikins, kad aš linksniau asmenybes, o ne „individa“. Žemiau duodama iš R. M. straipsnio citata įgalina galvoti, kad jis šių dviejų sąvokų neskiria. Štai ji: „P. A. R. net keliais atvejais mini asmenybe ir jos ugdymo bei tobulinimo svarbą. Atrodytų, kad jis

individa (mano pabr. A. R.) vis dėlto pripažįsta kaip vertybę sau, kaip vertybę, kuri savo esmėje tegali priduoti vienokią ar kitokią vertę ir tai tautai, kurioje ji gimė“. Štai puikus pavyzdys, kaip gimsta iškraipytos mintys, iš vienos pusės, ir kaip R. M. „individas“ santykiauja su tauta, iš kitos.

Mano „asmenybės“ ir yra asmenybės tik todėl, kad jos rišasi su pareigingumu ir veikla, — jos dirbo, dirba ar dirbs savo tautos labui. R. M. „individas“ yra vertybė savyje, atskiras pasaulis, kuris „savo esmėje tegali priduoti vienokią ar kitokią vertę ir tai tautai, kurioje gimė“. Atseit, jis tik „papuosti“ gali tą tautą, kurioje gimė, bet mirti už jos idealus jis niekad nesutiks. Tauta tik gerbti ir didžiuotis gali, kad jis gimė toje tautoje, gi reikalauti iš jo darbo, pareigos, pasiaukojimo tautai — nevalia, nes jis yra „individas“.

Neveltui R. M. nustebintas manotvirtinimu, kad „kiekvienas mūsų nesam pasaulis sau“ (gailla, R. M. nepacitavo tąšos šios minties — visiems būtų aišku), tuoj stato klausimą — O kodėl gi ne? O todėl ne, kad kiekvienas mūsų esam dalis visuomenės ir tuo pačiu — dalis savos tautos. Kiekviena mūsų dalis reikalinga tautos kūnui, kaipo visumai, kad jis būtų sveikas ir prasmingas.

Čia minimas „individo“ kultas yra išplaukęs iš individualistų filosofinių išvedžiojimų, kuriuose individo (kaipo vieneto) auklėjimą stato aukščiaiu visuomenės, tautos ir valstybės reikalų. Gyvenimo praktika įrodė, kaip silpnas ir impotentiškas yra individas.

(Tąsa skenčiame numeryje)

ŽYDAI BĖGA IŠ IZRAELIO

Miunchene suimti 67 žydai, nelegaliai grįžę iš Izraelio. Jų žmonos ir vaikai nesuimti. Vokietijoje apskritai jau gyvena apie 600 tokių grįžusių žydų, kurie laukia emigracijos į kitus kraštus.

Matomai, tėvynėje reikia dirbti.

Iš M. J. Gausio Kontozos

SOVIEŲ BLUSOS GERIAUSIOS

Rusų vabzdžių mokslininkai jau seniai paskelbė įdomų atradimą, kad sovietų blusos ilgiau gyvena, negu Vakarų Europos. Šitas atradimas buvo patvirtintas ir gamtinių kės B. Myriam von Rothschild. Ji nežinanti, aiškina baronienė, kaip komunistų socialinė santvarka veikia į blusas, bet turinti prisipažinti, kad Vakaruose ilgiausias blusos amžius siekia 513 dienų, tuo tarpu rusų mokslininkai sugebėję blusos amžių prailginti iki 1487 dienų. Taigi sovietiškos blusos geriausios, ar geriausias salygos, kuriose jos gyvena? ...

KARALIŲ LIKIMAS

Artistas Saša Guitry automobiliu važiuo su savo tėvu, taip pat artistu, Paryžiaus gatvėmis. Susigrūdime mašina turėjo sustoti. Publika juos pažino, pradėjo mojuoti rankomis ir entuziastingai šūkauti: "Valio, Paryžiaus karaliai". Patenkinti artistai dėkojo, rankom mojuodami, ir važiuo toliau. Ties kita gatve jie užkliudė sunkvežimio sparną. Sunkvežimio šoferis, iškišęs galvą, šūktelėjo: "Prakeikti idiotai." Saša pažūrėjo į tėvą ir nužemintai pratarė: "Vadinasi nuvainikavo." (Darb.)

TAI KAM TOS MOKYKLOS?

Viena amerikietė turistė pasakoja savo pergyvenimus iš Stockholmo.

Netoli universiteto ji pastebėjusi

studentų minią, kurios vidury ant rankų nešamas iškeltas jaunuolis, papuoštas vainikais. Mergaitės metė jam rožes, o visi šaukė: "Valio, Carl! Valio! Valio! ..."

— Tai, turbūt, koks žymus sportininkas? — pasiteiravusi ponია vieno švedo.

— Ne, ponia. Tai absolventas, geriausias šių metų studentas — atsakė švedas.

— Šitai?! Man dar niekad neteko matyti kad taip būtų kas pagerbtas dėl studijų — pastebėjusi ponia.

— Tai kam tada jūs statote mokyklą? — mandagiai, bet su lengva pašaipą pastebėjęs švedas.

TEISINGAS ATSAKYMAS

Atlantos, JAV-bėse, ugniagesiai paskelbė konkursą, kas geriausiai atsakys į klausimą: "Kokios yra trys svarbiausios gaisro priežastys?"

Laimėjo vienas mokinys, kuris trumpai ir aiškiai atsakė: "Vyrai, moterys ir vaikai!"

Bostono laikraštyje mokinė J. van Lunwin skundėsi, kad ji su draugėmis bijojosi eiti į mokyklą, nes kelias eina per mišką, kuriame medžiotojai jau nušovė porą malkų kirtėjų, porą arklių ir vieną ožką. Tačiau mergaitės buvusios išradingos: eidamos per mišką jos sugalvojo taip triukšmauti ir ūkauti, norėdamos iš tolo duoti ženklą medžiotojams, kad jos ne ožkos, nors jos tokios ir atrodytų.

REIKŠMINGI ČIKAGOS LIETUVIŲ KONGRESO, ...

(Atkelta iš 2 psl.)

šys; Tautinės Sandaros — M. Vaidila, A. Devenienė, S. Gegužis, P. Pivariūnas, J. Arlauskas, K. Jurgeiliūnas, Dr. J. Pajaujis; Socialistų — Dr. P. Grigaitis, S. Michelsonas, J. Buivydas, S. Bakanas, J. Glavecikas, T. Matas, J. Talalas; Tautinės Sąjungos — A. Olis, Dr. Colney, A. Lapinskas, P. Linkus, J. Tysliava, A. Trečiokas, J. Ginkus. Kiekviena grupė į savo tarpą įjungė po vieną naująjį ateivį.

Kongresas priėmė visą eilę reikšmingų nutarimų.

Pirmiausia kongresas nutarė paskelbti į visą pasaulį atsisaukimą, kuriuo pranešta, kad Kersteno komitetas demaskuoja Sovietų įvykdytas Lietuvoje ir visame Pabaltijy klastas. Komiteto atskleistus faktus lietuviai raginami kuo plačiausiai paskleisti pasaulyje tarp svetimųjų. Kongreso atsisaukimą per Am. Balsą paskaitė A. Devenienė. Juo visi lietuviai, kad ir kur jie begyventų, paprašyti sekti kongreso tyrimus ir paskleisti juos viešajai pasaulio opinijai. Amerikos lietuviai nuleis rankų ir dės visas pastangas, kad tėvynė Lietuva būtų išlaisvinta. Jos laisvės reikalas

sutampa ir su JAV siekimais. Išlaisykime ir savo jaunosios kartos lietuviškumą, vieningai kovokime dėl savojo krašto išlaisvinimo.

JAV vyriausybei, senatoriams ir kongreso nariams pareikšta padėka už jų parodytą Lietuvos laisvės bylai palankumą.

JAV vyriausybė prašoma tol nedaryti su Rusija jokių susitarimų, kol ji nepasitrauks iš pavergtųjų kraštų. Reikalaujama, kad rusai atsauktų iš Lietuvos okupacines jėgas, raginama greičiau priimti genocido konvenciją. Lietuvos diplomatiniai ir konsulariniai atstovai paprašyti perduoti padėką jų šalių vyriausybėms už Lietuvos suverenumo pripažinimą ir parėmimą kovos su komunizmu. Taip pat užakcentuota Lietuvos Bendruomenės svarba, reikalas prapaguoti lietuvišką šeimą, palaikyti lietuvišką mokyklą ir kt. Amerikos lietuviai skatinami suburtomis jėgomis stiprinti ALTos ir kitų patriotinių organizacijų veiklą. Tolimesnėse rezoliucijose pagirta BALFo veikla, pareikšta padėka už Lietuvos reikalų gynimą lietuvių spaudai bei radijams, pasiūlyta L. Enciklopedijos stiprėji-

Urugvajus, pietinėje Amerikoje, pasižymi sena ispaniška kultūra. Žmonės gana nuoširdūs. Vienintelė jų silpnybė — tai įkyrus ir perdėtas gyrimasis savo demokratija.

Ispanų diplomatas ir rašytojas Augustin de Foxa buvo pakviestas į konferenciją, kurios pagrindiniu kalbėtoju buvo vienas žymus Urugvajaus visuomenininkas. Ispanas gi yra greitos orientacijos vyras ir visada ras žodį, kad kitą patrauktų per dantį.

Kalbėtojas, kaip jau buvo galima pramatyti iš anksto, kalbėjo tema: demokratija ir Urugvajus. Po visų kalbėtojo iškeltų Urugvajaus nuopelnų pasaulio demokratijai, buvo pasiūlyta klausytojams pareikšti savo nuomones. De Foxa atsistojo ir tarė:

— Norėčiau žinoti, kiek Urugvajus turi gyventojų?

— Apie pustrėčio milijono, atsakė kalbėtojas.

— O kiek galvijų Urugvajuj?

— Arti dešimt milijonų, — kiek nustebęs paaiškino.

— Man dabar aišku. Jei jūs būtumėt tikri demokratai, o ne pagyrų puodai, tai atsižvelgdami į gyventojų daugumą, savo respublikos prezidentu turėtumėt jauti.

(Darb.)

Arabas iš kalnų nusileido į miestą su visais miesto patogumais. Jis žavėjosi viešbuty elektriniu švietimu, švilpiančiais keltuvais, bet labiausiai paslaptingas jam atrodė telefonas. "Ar tikrai galiu gauti viską, ko tik paprašysiu per šitą ragelį?" su smalsumu klausia jis savo palydovą, kuris jam viską aiškina. Kai tas patvirtina, vėl klausia: "Ar gaučiau ir tokius batų, kaip tamsa nešioji?" Kai ir tas buvo patvirtinta, svečias atsargiai paima telefono ragelį ir prilenkia prie jo ausį. Staiga nustebęs, išmeta jį iš rankų: "O Allache, dar nespėjau pasisakyti, kad noriu batų, o iš ten jau atsišiepė, kokio numerio noriu".

mu, perteiktas savanorių pageidavimas, kad būtų organizuojami tarptautiniai daliniai kovai su raudonoju agresorium, etc. VLIKO reikalu priimtoji visais balsais rezoliucijoj sakoma:

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

vadovauja Lietuvos laisvinimo kovai: politinių grupių ir rezistencinių kovos organizacijų dar okupacijos metu Lietuvoje sudarytas, jis atstovauja politinei lietuvių tautos valiai šioje geležinės uždangos pasėje. Lietuvos laisvinimo kovoje jam priklauso didelės lietuvių daugumos pritarimas ir parama. Amerikos Lietuvių Taryba, taip pat dirbdama Lietuvos laisvinimo darbą, artimai bendradarbiauja su Vyriausioju Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu. Visuotinis Amerikos Lietuvių Kongresas, didžiai vertindamas iki šiol atliktus darbus ir pagirdamas tą gražų bendradarbiavimą Tėvynės laisvinimo darbe, sveikina Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą ir linki, kad tas artimo bendradarbiavimo kelias ir ateityje būtų einamas su tokiu pat pasiūlymu ir Lietuvos laisvinimui reikalingais konkrečiais darbais, kol bus iškovota Lietuvai laisvė.

(Elta)

ELTOS KRONIKA

* Tautos Fondo valdyba padėkojo visoms TF atstovybėms ir įgaliotiniams, taip pat visiems kitiems asmenims ir organizacijoms, o per juos — ir visiems aukotojams už jų nuoširdžias pastangas renkant lėšas 1953 metais. Drauge pareikštas tikėjimas, kad ir ateinančiais metais jie savo pasišventimu ir energija lėšų rinkimą dar paspartins, idant tuo būdu įgalintų sėkmingiau tęsti unkią kovą dėl greitesnio Lietuvos išlaisvinimo.

* Eltos bendradarbis praneša iš Suomijos, kad suomių spauda paskutiniu metu ėmė daugiau rašyti apie problemas, liečiančias Pabaltijy valstybes, o ypač Lietuvą. Helsinkyje leidžiamas suomių liberalų partijos vyr. organas "Helsingin Sanomat" (Helsinkio Žinios), š. m. gruodžio 12 ir 13 d. įsidėjo platoką pranešimą iš Čikagos, kuriame supažindinama su Kersteno komiteto darbais ir jam liudininkų pateiktais parodymais, kaip buvo pagrobtos Pabaltijy valstybės. Plačiau paminėta Lietuva, min. Urbšio pastangos išsaugoti Lietuvos nepriklausomybę, gen. Raštikio ir iš Červenės žudynių išlikusio mirtininko kun. Petraičio liudijimas ir kt. Taip pat duota lietuvių liudijusio su kauke, nuotrauka.

* Federalinės Vokietijos vyriausybė šiomis dienomis deponavo Jungt. Tautų generaliniam sekretoriariate "Tarptautinės pabėgėlių konvencijos" ratifikacijos dokumentus. Tuo Vokietija prisideda prie tarptautinės sutarties, kurios užlavinys — užtikrinti pabėgėliams pagrindines teises. Vokiečiai jau 1951 m. savo ruožtu išleido specialų įstatymą, kuriuo tvarkomos pabėgėlių tremtinių teisės, suteikiant jiems daugeliu atžvilgių lygias teises su Vokietijos piliečiais. Ankstesniu įstatymu ir dabar ratifikuota konvencija pasinaudoja lietuviai tremtiniai, gyvenantieji Vakarų Vokietijoje. Jie yra globojami Jungtinių Tautų komisaro pabėgėlių reikalams.

Moterų plaukų frizuotojų suvažiavime prisiminta, kad pirmasis pusmetinis buvo padarytas 1909 m. Visą procedūrą atliko 3 meistrai su 10 pagalbininkų. Truko neilgai — šešiolika valandų. Vargšės moterys likdavo dar gyvos.

New Yorko universitete devyni profesoriai, norėdami pajuokauti, su 20 abiturientų kartu rašė egzaminus. Rezultatai: 19 gimnazistų egzaminus išlaikė, tačiau visi 9 profesoriai užkliuvo. Kai ir kituose universitetuose norėta tokius eksperimentus padaryti, švietimo vadovybė pastojų kelią profesūros išjuokimui.

Danijoje išsikūrė moterų cigaru rūkytojų klubas. Narės yra įvairaus amžiaus ir du kartus savaitėje susirenka parūkyti. Seniausioji yra 72 m. Vyrų į klubą nepriima, "nes jie rūko tik mizeriškas žoles ir apie tikrą rūkymo kultūrą nieko nesu-pranta."

AUSTRALIJO LIETUVIS

Pirmasis lietuvių laikraštis Australijoje

Prenumerata: metams £2.10.0, pusei metų £1.6.0. Atskiro numerio kaina 1/9. Užsienin kaina ta pati. Skelbimai: 10/0 už skilties colį. Nuolatiniais skelbėjams žymi nuolaida.

Smulkūs skelbimai: iki 14 žodžių 4/0; už kiekvieną pridėtinį žodį po 2 pensus. Užuojautos, sveikinimai ir pan. 10/0.

Adresas: Australijos Lietuvis, 35 Cator St., Hindmarsh, S. A. Tel. LU 5827

The Australian Lithuanian The Lithuanian fortnightly in Australia

Publisher: J. Glušauskas Printed by Australijos Lietuvis Publ. Co., 35 Cator St., Hindmarsh Phone LU 5827

JAUNIMO STOVYKLOS UŽBAIGIMO POPIETĖ ALDINGOJE

Sausio 17 d., sekmadienį, Aldingos pajūryje dvi savaites stovyklavęs jaunimas ruošia iškilmingą stovyklos uždarymą su įdomia ir gausia programa, į kurią kviečiami visi Adelaidės lietuviai.

Važiuojantiems autobusu patartina iš anksto užsisakyti vietą Briscoe's autobuse, 20 Morialta street (prie pat Victoria Square). Sekmadieniais autobusas iš Adelaidės išeina 9.30 ryto, iš Aldingos į Adelaidę — 6 val. vakaro. Kelionė trunka 1 val. 30 minučių.

Važiuoti iki Alding Beach ir išlipus iš autobuso eiti dešinėn iki pat jūros — pusė valandos kelio pėsčiomis. Programa prasideda 1 v. po pietų.

Turintieji automobilius prašomi neatsisakyti grįžtant Adelaidėn parvežti ir vieną kitą stovyklautoją. Adelaidės Ateitininkai

INFORMACIJOS

36 metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį minint 16 vasario proga

ADELAIDĖS LIETUVIŲ TEATRO MYLĖTOJŲ GRUPĖ

š. m. vasario mėn. 12 dieną, 8 val. vakaro AUSTRALIA HALL Angas str. VAIDINA Sofijos Kymantaitės — Čiurlionienės 4 veiksmy dramą "AUŠROS SŪNŪS"

Režisierius: P. Rūtenis Dailininkas: A. Rūkštelė Vaidina:

E. Dainienė, D. Mackialienė, V. Marcinkonytė, B. Česna, L. Gerulaitis, J. Neverauskas, P. Rūtenis, J. Venslovavičius. Rež. padėjėjas: B. Mackiala.

Bilietai po 5, 4 ir 3 šilingus gaudami sekmadieniais po pamaldų parapijos salėje ir vaidinimo dieną prie įėjimo.

Mažosios Lietuvos Bičiulių Dijos skyrius Adelaidėje, š. m. sausio mėn. 15 d. 20 val. Excelsior Hall, Flinders St. 170, Klaipėdos Krašto atvadavimo 31-rių metų sukakčiai paminėti, rengia

PASKAITA SU MENINE DALIMI Visuomenė prašoma skaitlingiausiai šiame minėjime dalyvauti. M.L.B.D. Valdyba Adelaidė Skyrius

VASARIO 16 GIMNAZIJA NAUJOJE VIETOJE

Kalėdų atostogų metu Vasario 16 Gimnazija nusikelia į Rennhofą prie Huettenfeldo kaimo, ties Mannheimu. Darbą ten pradeda

sausio 8 d. Pašto adresas:

Litauisches Gymnasium (16) Lampertheim (Hessen) Huettenfeld, Schloss Rennhof, W. Germany

Kaip seniau, taip ir dabar visus mielus Rėmėjus ir Aukotojus prašom pinigų Gimnazijai išlaikyti siųsti per BALFą (United Lithuanian Relief Fund of America, 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.), nes taip naudingiau visam šalpos darbui ir pačiai Gimnazijai. Tačiau Gimnazija negali varžyti Rėmėjų ir Aukotojų valios, ji kas nori siųsti tiesiai Gimnazijai augščiau nurodytu adresu. Gimnazija visiems lygiai bus dėkinga. Taip pat prašau nesirūpinti, jei kas yra išsiuntę senuoju adresu — į Diepholzą. Su paštu susitarta, niekas nedings, viskas bus gauta.

Labai prašome mielus Rėmėjus ir Aukotojus nukripti savo dėmesį jau į naująją vietą.

Gimnazijos Direktorius

Visą eilę nuotraukų iš Australijos lietuvių gyvenimo rasite "Lietuvių Dienų" gruodžio mėn. numeryje, kuris šiomis dienomis pasiekia saudos platintojus.

Užsisakant "Lietuvių Dienas" metams per platintojus, tą numerį iš jų galėsite gauti nemokamai.

"Lietuvių Dienas" gruodžio ir sausio mėnesiais galite užsisakyti papigintai — už 3.50 dol. Šiaip LD metams kainuoja 4.00 dol.

"Lietuvių Dienų" gruodžio numerį galite gauti ir LD užsisakyti pas šiuos asmenis: V. Anilius, Richmond, Vic., L. Baltrūnas, Abbotsford, Vic., V. Balsys, Canberra ACT., L. Bertašius North Geelong, Vic., kun. P. Butkus, Sydney NSW, kun. P. Jatulis, Adelaide SA., J. Rugelis, Sydney, NSW, A. Vingis, Melbourne, Vic., kun. V. Balčiūnas Brisbane, Q-d, kun. J. Kungys, Melbourne, Vic., kun. L. Kemėšis, Perth, W.A., kun. P. Bačinskas, Canberra, ACT., J.A. Skirka, Cabramatta.

SMULKŪS SKELBIMAI

Moteris intelingentė 38 mt., pageidauja susirašinėti su blaiviu intelingentu vyriškiu, ne jaunesniu už mane. Rašyti šio laikraščio adresu Kleopatrai.

Pasirodė A. GRICIAUS antrąji poezijos knyga "Tropikų Elegijos". Ilustruota Telesforo Valiaus medžio raizininiais. Išleido "Australijos Lietuvis". Australijoje kaina 6 šil.

Paieškomi: Kazimieras Bridžius su žmona ir Pulgis Mališauskas su šeima.

Australijon atvykę 1949 mt. iš Vokietijos Prancūzų zonės. Pirmasis Ravensburgo ir antrasis iš Biberach/Riss.

Paieško Antanas Andriūškevičius. Rašyti:

V. Zelina, Rua Estoril 59. Sao Paulo — Brasil.

Prašomi atsilipti: Jonas Oekeris, Antanas Rūgys, Vincas Gustaitis ir Juozas Daniliauskas. Paieško: J. Norkūnas, 701 E. 5th. St., Boston 27, Mass., USA.

Antanaitis, gyvenęs Hanau stovyklos Australijon 1949 m. vasarą, prašomas atsilipti šiuo adresu:

A. Lileikis, Infanterie Strasse, 20, Muenchen 13, W. Germany.

Prašomas atsilipti A. Kaženiauskas, gyvenęs 6, Napier St., Glenberrie, Melbourne. Ieško sesuo. Rašyti:

Consulado da Lituania, Caixa postal, 7249. Sao Paulo, Brazil.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

J. Simaičiui (W.A.) Už 10/0 auką A. Lietuviai širdingai dėkojame.

ALB Krašto Kontrolės Kom. — Jūsų atsakymas dėl abejotinos Tautos Fondo apyskaitos yra gautas ir bus patalpintas sekantįme AL numeryje (š. m. sausio 25 dienos).

E. Jomantienei (Geelong) — Už auką £1.2.0 AL reikalams nuoširdžiai dėkojame.

J. Mozūriui (Jarrahwood) — Už Jūsų auką £2.15.0 "spaustuvės masinoms" nuoširdžiai dėkojame.

Nežinomam Skaitytojui (Sydney) Gauta £2.8.0, bet nėra nei adreso, nei laiško, kas ir kokiame tikslui pinigų siunčia. Prašome atsilipti, kad galėtume gautus pinigus įrašyti pagal paskyrimą.

V. Donielai: — Ačiū už £1.2.6

Petrui Paprekuui (Bell Bay) — Maldaknygės neturime. 10/0 užskaitėme AL. 1955 metams.

G. Norkaičiui ("Claverton") —

Už auką AL leidyklai 17/2 nuoširdus ačiū.

Juuii Čyžui (Wathewo) — Už sumą £1.4.5 nuoširdus ačiū. £3 siunčiama gimnazijai.

Rom. Greimui (Footscray) — Sutvarkėme, kaip Jūsų laiške nurodyta. Gimnazijai įrašėme 10/0, pašto išlaidų 2/0.

B. T. (Kensington, NSW) — £18 gauta ir paskirstyta pagal Jūsų nurodymus. Širdingas ačiū.

SPORTININKŲ GEGUŽINĖ

Įvyks š. m. sausio mėn. 17 d. (sekmadienį) Blackwoode. Bus įvyri sportinė programa suaugusiems ir jauniems. Muzikos kapela pateiks nuotaikos, bufetas — gausios.

Sporto bičiuliai kviečiami gausiai dalyvauti.

"Vyties" Sporto Klubo Valdyba

MELBA VĖL DAINUOJA!

Pamatykite ir paklauskite Patrice Munsel, Australijos lakštingalą, dainuojančią:

"Caro Nome" iš Verdi "Rigoletto"
"O Soave Fanciulla" iš Puccini La Boheme
"The Mad Scene" iš Donizetti "Lucia de Lammermoor"

"Brindisi" iš Verdi operos "La Traviatta"
"Gounod" iš "Romeo ir Julija"
"Rossini" "Sevilijos Kirpėjas"
Gounod "Faust"

Mozarto "Figaro vestuvės"
"Chacun le Sair" iš Donizetti "La Fille du Regiment"

"MELBA" spalvota filma dabar yra rodoma ATHENAEUM teatre.

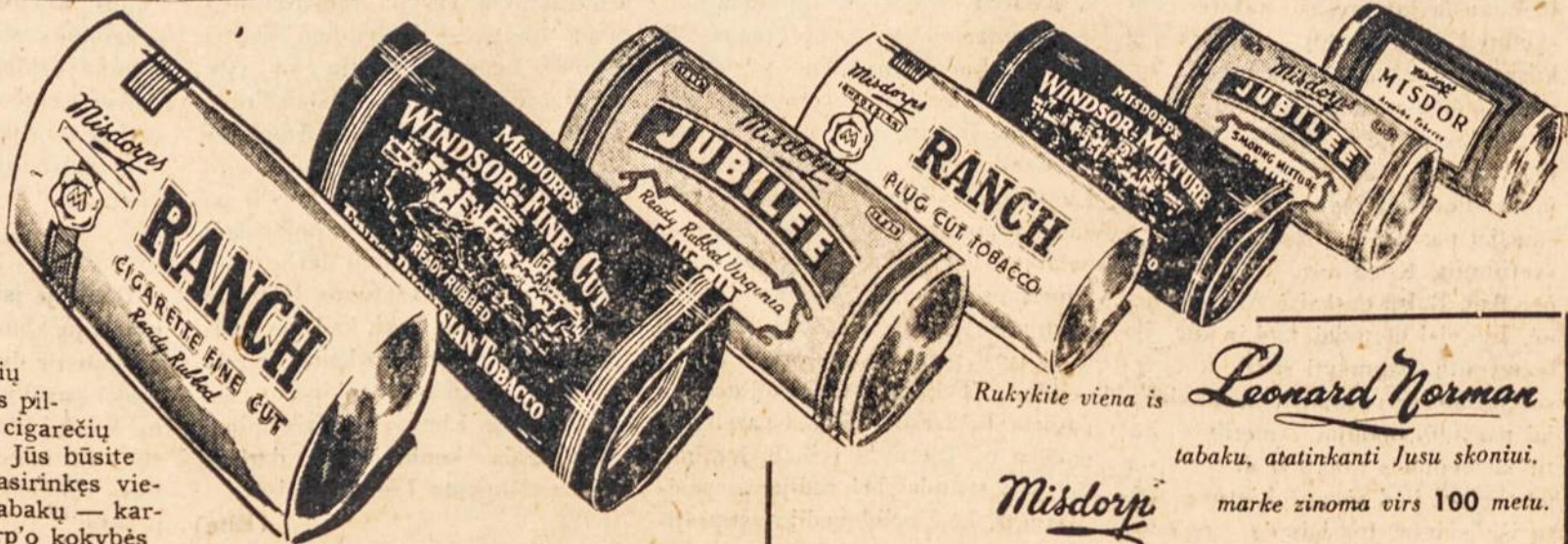

HORIZON PICTURES present Patrice MUNSEL

Melba

RŪKYKITE TABAKĄ,

atitinkantį Jūsų asmeninį skonį

Platus mūsų puikių tabakų pasirinkimas pilnai patenkina visus cigarečių ir pypkių rūkytojus. Jūs būsite pilnai patenkintas pasirinkęs vieną iš MISDORP'o tabakų — kartu turėsite ir Misdorp'o kokybės garantiją.

Rukykite viena is Leonard Norman

tabaku, atitinkanti Jusu skoniu.

Misdorp marke zinoma virs 100 metu.

Learn English

THIS ENGLISH!

Already — Yet — Still

We use —

ALREADY . . . with Present Perfect Tense in affirmative sentences.

I have finished work already.

YET . . . with the Present perfect Tense in questions and in negative sentences.

Have you finished work yet?

No, I haven't finished work yet.

STILL . . . with the Present Continuous Tense.

I am still working.

EXAMPLES:

I have the cake in the oven already and it's only ten o'clock.

MOTOCIKLAI!

MOTOCIKLAI!

MOTOCIKLAI!

Jeigu Tamsta galvojate pirkti motociklą, tai būtinai turite už-eiti pas Loefflerį, kur Tamsta galite pasirinkti iš 100 varotų mašinų arba gauti bet kokios markės naują motociklą.

Daugelis lietuvių jau važinėja pas Loefflerį pirktais motociklais ir naudojami ypatingai lengvomis išsimokėjimo sąlygomis.

Taip pat turime didelį pasirinkimą

AUTOMOBILIŲ

Mes parduodame tik tikrai geras mašinas
Lengviausios išsimokėjimo sąlygos

LOFFLER'S

MOTOR CYCLE RESALES

41 Gouger Street

ADELAIDE

TEL. LA 1985

I don't want the paper, thanks—I've seen it already.

Have you bought your Christmas present yet?

No, I haven't bought any of them yet.

Has Olga been to Brisbane yet?

No, she hasn't been there yet.

Have you finished yet?

No, I'm still working.

Have the Browns returned to Telora yet?

No, they're still visiting Victoria.

Indirect Questions

Direct Question: What is that?

Indirect Question: Do you know what that is?

Direct Question: Where does Paul live?

Indirect Question: Do you know where Paul lives?

When we put the question into another sentence, make it part of a longer sentence, then we must take away question form . . . We must say: "that is" instead of "is that?" And we must take away the question words "do" or "does". We must say: "Where Paul lives" instead of "Where does Paul live?" We often put the question into longer sentences which are not questions. Like this —

DIRECT QUESTION: Who is he?

Indirect Question: . . . who he is?

Do you know who he is?

I don't know who he is.

Ask John who he is.

Tell Mary who he is.

I wonder who he is.

It doesn't matter who he is.

Bill knows who he is.

A Special Use of the Infinitive.

The verb with "to" is often used to express purpose, to explain reason why. Like this —

MARY: I want a chair, please.

JOHN: Why do you want a chair?

What for?

MARY: To sit on, of course!

I want a chair to sit on!

MARY: I want a knife please Paul.

PAUL: What for, Mary?

MARY: To cut this string. I want a knife to cut it.

EXAMPLES:

Susan is warming the milk to feed the baby.

Paul is ringing the station to ask about the train.

Mary is writing to tell you the news.

We stopped the car at the garage to fill up with petrol.

The dressmaker is coming to fit my new dress.

I'm getting you a knife to peel that apple.

TAUTIŠKI DIRBINIAI:

ilgos juostos £3.10.0, kaklaraiščiai £1.5.0, įvairios kitos juostos ir juostelės nuo 6 šil. iki £1.10.0. Išpildomi specialūs užsakymai. Kreiptis AL Leidykla.

Ar jau užsakėte

AUSTRALIJOS LIETUVI

1954 metams?

Kaip veikia bolševiku snipai

Amerikiečiai ir neamerikiečiai stebisi, kad JAV-bėse susekama tiek daug ir vis naujų šnipinėjimo aferų. Kai kurie amerikiečių, prancūzų ir vokiečių laikraščiai dar visai neseniai reiškė didelio pasipiktinimo, kad visų JAV teismo instancijų sprendimu buvo pritaikyta aukščiausioji bausmė atominiam šnipams Rosenbergams. Nutylėdami bolševikų nežmoniškumus, vykdomus milijonams pavergtųjų, šie spaudos organai piktinosi tariamu laisvės varžymu ir įtikinėjo, kad Rosenbergai yra kritę kaip "aklos teisminės klaidos aukos". Dabar paaiškėjo nauja šnipinėjimo afera, atskleidusi, kad

bolševikams buvo prieinamos ir pačios didžiausios amerikiečių radaro paslaptys Forte Moontmouth.

Iš čia dingo 26 nepaprastai svarbūs planai, kurie atiteko bolševikams. Vienas pabėgęs iš Rytų Vokietijos atominės energijos specialistas papasakojo, kad bolševikai gyrėsi viską žiną apie minimąsias amerikiečių radaro paslaptis. Svarbiausias įtarimas krito Aaronui H. Colemanui, Forte ligi tolėjusiam spinduliavimo laboratorijos šefo pareigas. Jis, kaip ir kiti tardomieji, prisipažino palaikęs santykius su Rosenbergu, kuris juos įtraukęs į komunistų partiją. Į komunistus buvo įstoję daugiau personalo narių, o Colemanas paslaptį aplinkybėmis buvo pakeltas net į laboratorijos šefus. Dabar, kaip pažymi vokiečių spauda, spec. komisija nustatė, kad bolševikai per savo agentus įsiskverbę net į dar didesnės JAV karines paslaptis.

JAV-bėse didelį susijaudinimą sukėlė eksprezidento Trumano pakvietimas per policiją (pirmas JAV istorijoje) liudyti kongreso komisijoje dėl šnipų veiklos JAV-bėse.

Prezidentas iššyk tą kvietimą buvo priėmęs, bet paskiau, lygiai kaip buv. užs. reik. min. Byrnes ir vyr. teisėjas Clarkas, atsisakė. Savo viešai per radiją ir televiziją tartame žodyje Trumanas aiškiai pabrėžė, kad jis nesudarė jokio pirmumo bolševikams JAV tarnybose, taip pat neglobojo, kaip kad jam norima prikišti ir D. White, kuris yra buvęs JAV finansų reikalų pasekretorium ir vėliau buvo paskirtas net tarptautinio valiutų biuro direktorium. White laikomas vienu iš svarbiausių Morgenthau plano sumanytojų bei vykdytojų ir artimu Hissu bendradarbiu. Iškilus Hissu aferai į viešumą, jis, apklausinėtas, netikėtai nuo širdies smūgio mirė. Kad jį protegavęs Trumanas, kaltinimus buvo pareiškęs pats dabartinis JAV teisingumo ministeris. Tačiau net ir pats prezid. Eisenhoweris ta proga pažymėjo, kad jis netikės, jog Trumanas sąmoningai būtų White protegavęs. Trumanas aiškinasi, kad apie jo veiklą buvo painformuoti visi reikalingi asmenys, jis palaikęs kontaktą su FBI ir įvykdęs visą eilę nepaprastai reikšmingų žygių kovai su komunizmu sustiprinti.

Vokietijoje, ypač tarp rusų pabėgėlių organizacijos NTS ir jaši artimų sferų, sukėlė didelį susijaudinimą buv. raud. armijos kapitono Georgijaus Horunžio, seniau TSRS-oj dar Chersonskio vardu, o Vokietijoje pasivadavęs "vyr. mokytoju Muelleriu" ir gyvenusio Frankfurte, Jordanstr. 13, suėmimas.

Dabar jo laukia teismas. Tačiau kaip baiminasi, kad vėl jam nepavyktų iš teismo ištrūkti "sausam", kaip yra pvz. pavykę išnešti sveiką kailį — žinoma, ne be Maskvos įsikišimo — jau visai eilei Maskvos šnipų. Vieni iš jų buvo išteisinti dėl įrodymų stokos, nes lig laiku pavyko pašalinti

svarbiausius liudininkus, kaip kad vad. "raud. Olgos", laikytos viena iš gabiausių agentų Vokietijoje, atveju, "netikėtai suvažinėjus" Kaiserslauterne gyvenusį leitenantą, ypač daug apie ją žinojusį, kiti, kaip Ludmilla Severina, prie kurios buvo rasta drabužiuose įsiūti 5.000 DM, pasisakiusi pažinėjusi NTS centre Sidorenkovą, neišaiškintomis aplinkybėmis pasikorė kalėjime, trečiu atveju buvo nežymiai užtušuoti ir t.t.

Muelleris laikomas visų bolševikų šnipų Vokietijoje galva.

Apie jo aferą rašė "Abedpost", "Deutsche Illustrierte" ir kt. Vokiečių žurnalui "Deutsche Illustrierte", kuris anksčiau yra rašęs apie Lietuvos partizanus, įdėjęs Iljos Molino atsiminimus apie Kremliaus užkuliusius ir tikruosius Pabaltijo užgrobumo bei deportacijų kaltininkus ir atspausdinęs daugiau panašių dalykų,

buvo "tarpininkų" pasiūlyta 10.000 DM, kad tik tylėtų.

Tačiau žurnalas netylėjo ir net per kelis numerius visą tą aferą išvilko į viešumą.

Muelleris - Horunži, 1948 m. pabėgęs į Vakarų ir tapęs amerikiečių bei vokiečių kai kurių įstaigų patarėju, vadovavęs Hamburge agentų mokyklai etc., kaltinamas išdavęs bolševikams visas paslaptis apie Vakarų už geležinės uždangos esančius žmones, visus ten nuvykusius kovotojus, atominius ir kt. naujausius ginklus, žymiausias rezistencijos veikėjus etc.

Jis per savo "patikėtinius" buvo pasidaręs ir perdavęs bolševikams visų Vakaruose esančių žymiausių Vokietijos ir egzilų politikų priv. butų durų užraktų vaškinius atspaudus,

vadovavo "balionų akcijai", gabenusiai į Rytus balionais antikom. literatūrą, ir organizavo antibolševikinius sąjūdžius, tuo pačiu skaldydamas emigrantus, maišėsi NTS centre Frankfurte, rusų emigrantų naujai sukurtame ZOPE centre Muenchene ir kitur. Į jo "aktyvą" taip pat įrašyta, kad jis išdavęs nuleistus į Ukrainą laisvės kovotojus, kurie, aprūpinti naujaisiais radijo įtaisais ir net ciano kailiu, kad prirėkus nusižudytų, nespėję juo net pasinaudoti, visi bolševikų buvoten pat Ukrainoje suimti, o rytojaus dieną Višinskis bačiausiai užsipuolė Jung. Tautose amerikiečius, kad tie "kišasi į Sovietų vidaus reikalus", vykdo "diversinius aktus" etc. Tada

bolševikų buvo sušaudyti emigrantai iš Vak. Vokietijos Vasilijus Vasilevičius Vasilčikovas, Leonidas Nikolajevičius Maikovskis, Sergijus Gorbunovas ir Dimitrijus Romyga.

bolševikų teigimu, apmokyti Bad Wiesee mokykloje. Bolševikai eskelbė, kad tokios agentų mokyklos esančios sukoncestruotos prie Frankfurto, Bad Worishofeno ir Kaufbeurno. Žodžiu, tas "puikiausias rusas", kaip jį vadino amerikiečiai, o iš tikro — labai gudrus bolševikų šnipų galva, taip puikiausiai sugebėjo užsimaskuoti, jog daug kur jam buvo pavesta net vadovauti visai antibolševikinei akcijai . . .

"Rheinscher Merkur" Nr. 46/53 rašo, kad Šveicarijos vyr. federalinis teismas nuteisė Rudolfą Roesslerį ir jo bendradarbį Schineperį už šnipinėjimą bolševikams. Jie anksčiau dirbė kaip bolševikų "Rote Kapelle" agentai, o po 1945 m. per Čekoslovakiją siuntę žinias bolševikams apie Vakarų aerodromus ir britų aviacijos vadovietes, amerikiečių manevrų rezultatus, parašutininkų divizijų dislokaciją, sudarinėjo sąrašus karininkų su "Korejos patirtimi", o iš fed. Vokietijos respublikos siuntė žinias apie "Pir-

(Perkelta į 10 psl.)

KAIP VEIKIA BOLŠEVIKŲ ŠNIPAI

(Perkelta iš 9 psl.)

mąjį legioną", Bund Deutscher Jugend etc., pasinaudodami net ir Bavarijos bei Hesseno krašto jų vad. Verfassungsschutzamt surinktais duomenimis.

Dabar NTS stengiasi nuo jo tolintis, savo viešais pareiškimais pažymėdama, kad ir ji pati daug prisidėjusi prie jo "išaiškinimo". Tačiau pvz. "D. I" daug karčių žodžių pasako jos adresu, be kitko, pažymėdama, kad ji bendradarbiavusi su Hitleriu ir kad arti 100 jos narių naciai sušaudė, kaip įtartus bolševikų šnipus, o kitus porą šimtų — už tuos pat dalykus sukišė į konc. stovyklas.

Įtarti dirbę bolševikams ir Dr. V. Baidalakovas, vadovavęs antibolševikinei akcijai, ir NTS pirmininko pavad. Vl. Skorenky. Esą ir daugiau tamsių šešėlių antibolševikinio NTS sąjūdžio veikloje. Dabar tik tenka laukti, ką dėl to pasakys amerikiečių karinis teismas, — ar būtent tiems, kurie yra siuntę į mirtį kitus ir dėl jos yra kalti, vėl nepavyks koku nors pretekstu "išnešti sveiką kailį", kaip pastebi kai kurie laikraščiai.

Dar didesnę sensaciją Berlyno Rytų zonoje sukėlė buv. gen. Gehleno biuro narys, pabėgęs iš Vakarų ir rusams atnešęs tariamai visus Vakarų agentų sąrašus kom. kraštuose su planais ir kitais svarbiais dokumentais.

Pagal tuos sąrašus dabar vedami Rytų zonoje labai platūs suiminėjimai. Rytinę Vokietiją tiesiog nusiaubė nauja teroro banga. Šveicarų spauda pažymi, kad minimasis biuras vykdeš specialius uždavinius su amerikiečių ir vokiečių atitinkamų įstaigų žinia. "Der Spiegel" žiniomis, Rytinės zonos saugumas gen. Gehleno biuro išdavimą per daug išpūtęs. Išdavikas Geyeris esanti "maža žuvis", anksčiau priklausęs nacių partijai, bet paskiau buvęs užverbuotas raudonųjų. Jis išvogęs tik dalį duomenų, o ir suimtųjų skaičius susidaręs dėl jo išdavimo nesąs toks didelis — nesiekias nė 100. Pas išduotuosius nerasta nei ginklų, nei slaptų siųstuvų. Gen. Gehlenas karo metu pasižymėjęs kaip gen. štabo skyriaus "svetimos kariuomenės Rytuose" šefas. Dabar jo aparatą buvo norima oficialiai pervesti į vokiečių tarnybą.

Vokiečių žurnalas "Der Spiegel" Nr 47 (53.11.18) aprašo, kaip bolševikų agentai per berlynietį Alfredą Friedrichą pasiūlė net pačiam vokiečių vyriausybės Blanko įstaigos informacijos skyriaus vedėjui Fr. Wilhelmui Heinzui, šiuo metu atostogaujantiems faktiniam karinės kontržvalgybos šefui, pereiti dirbti pas bolševikus — "drauge su feldm. Paulium" — ir tapti jų generolu, perėmus tiesiai iš Maskvos vadovauti Sovietų žvalgybos centrinės Vokietijos skyriui. Be abejo, "siūlytojas" buvo suimtas ir dabar laukia teismo.

Vokiečių spauda pastebi UP pranešimą, jog buv. Sovietų žvalgybos vyr. leitenantas I. Achmedovas, stojęs liudininku prieš JAV senato komisiją, papasakojo, kad

jau 1941 m. JAV-bėse veikė 20-25 Sovietų šnipų grupės,

kurios vėliau buvo dar daugiau praplėstos. Jis pats sakėsi savo akimis matęs apie 100 JAV karinių dokumentų, kuriuos Sovietų šnipai buvo įteikę bolševikams. Tarp jų buvo taip pat planai amerikiečių ginklų tyrimo įstaigos Aberdeene. Achmedovas 1943 m. apsisprenđė mesti Sov. Sąjungą ir išvyk į Turkijoje, o paskiau iš Vak. Vokietijos emigravo į JAV. Tai pačiai komisijai nuteistas už šnipinėjimą H. Goldas su priešaika papasakojo, kad jis jau anksčiau

išaiškino kaip šnipą Jungt. Tautų radijo skyriaus vedėją.

Kaltinamasis turįs būti A. Svechanskis, kuris dirbęs JT sekretariate, bet paskiau buvo iš jo atleistas, kai atsiskė pasakyti, ar anksčiau yra priklausęs komunistų partijai.

PRANEŠIMAS

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS REIKALU Nr. 2

Jau atspausdintas L.E. pirmasis tomas. Išperkamai į Australiją leidykla negali atsiųsti. Todėl visi prenumeratoriai raginami siųsti nedelsiant kiekvienas individualiai po 3 australiškus svarus 10 šilingų money orderiu per paštą šiuo adresu: Lietuvių Enciklopedija, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass., U.S.A. Įmokėjus pinigus, gautąjį orderį nepasilaikyti, bet tuoj aukščiau nurodytu adresu išsiųsti oro paštu, registruotu (geriausia) laišku. Norintieji pasinaudoti platintojų paslauga, atsiunčia jiems 3 australiškus svarus 10 šilingų ir dar penkis šilingus pinigų persiuntimo išlaidoms padengti.

N.S.W. platintojui J. Vaičiūčiui į Ameriką išvykus, kreipiasi į L.E. platintoją J. Rugelį, 25 John St., Peter sham, N.S.W.

Pagal bendruosius Australijos pašto žinybos nuostatus negali būti daroma kliūčių išsiųsti prenumeratoros mokesčio, lygiai kaip ir už laikraščius žurnalus. Jei kurioje valstybėje vietinis paštas darytų kliūčių, prašoma kreiptis tuo atveju į generalinį atstovą: A. Krausas, 24 Grandview Ave., Maribyrnong, Vic.

Dar nevēlu užsisakyti L.E. Šis diu leidėjų sumanymas virsta tikrove. Prisidėkime išleisti taip vertingą leidinį užsisakydami L.E. Nė vieno lietuviško namo be Lietuvių Enciklopedijos!

A. Krausas

L.E. General Atstovas Australija

MIŠKININKAI IŠEIVIJOJE

Lietuvos miškininkai išeivijoje vie ni iš pirmųjų susibūrė į savo organizaciją dar Vokietijoje. Pirmasis suvažiavimas įvyko Hanau stovykloje 1945 m. spalio mėn. 24-25 d.d. Didesnei miškininkų daliai išemigravus USA čia vėl 1949 m. spalio 15 d. atgaivinta Lietuvos Miškininkų Sąjunga Išeivijoje su centru Chicagoje, kurios tikslas yra suburti visus miškininkus ir miško darbuotojus, gyvenančius išeivijoje, palaikyti glaudų tarpusavio ryšį, teikti galimos tarpusavio paramos, skatinti ir padėti laimėti savo profesijoje. Sąjunga leidžia savo profesinį žurnalą "Giris Aidas".

Viso išeivijoje yra priskaitoma apie 170 miškininkų (Lietuvoje jų buvo apie 800), iš kurių apie 20 atvyko ir Australijon. Čia irgi yra sudarytas Sąjungos skyrius, kurio valdybą sudaro: R. Venclovas, J.P. Kedys ir V. Miliauskas. Tie miškininkai ar miško darbuotojai, kurie dar neturi ryšio su skyriumi, maloniai prašomi atsiliiepti.

"Giris Aidas" — tai miškų, medžioklės bei žuvininkų vandenių kultūros žurnalas su populiariu kraštotyros priedu. Jis yra įdomus ne tik miškininkui, bet ir kiekvienam medžiotojui žuvininkui ir šiaip gamtos mylėtojui. Kas norėtų šį žurnalą įsigyti, prašom kreiptis į skyrių.

Lietuvos Miškininkų Sąjungos Išeivijoje Australijos skyriaus adresas:

R. Venclovas, 9 Lemnos Street Sydney — Homebush N.S.W.

The Latvian Festival

OF MUSIC AND ARTS

The first Latvian migrants under the Australian Government large scale migration scheme arrived in Australia six years ago, on December 6th, 1947. Since then nearly 25,000 people of Latvian nationality have come to this country. The Latvians are of all classes and all professions. There are skilled craftsmen, peasants, professional and semi-professional as well as unskilled workers. There is perhaps a tremendous gap between a professor and an unskilled worker, between a doctor or engineer and a domestic servant, between an artist and a peasant, but when we came to Australia we all had something common. We all were not only homeless but also penniless and we all have brought with us our own language, customs, habits and culture. And we wish to continue these customs of ours and to preserve our own cultural values, because it was love of these things that made us leave our homeland. Our opinion is that it takes many years, many generations to assimilate a different culture. If one has lost one's own culture, it does not mean that one has already adopted the culture of others. In most cases it simply means that one has no culture at all, that one has become a barbarian. For the elderly people it is almost impossible to adopt another culture because they are separated from it by many things — by language, by entirely different customs, by a strange approach to things, by the lack of answers to their own problems.

Insofar as we save our cultural inheritance and possibly develop it further can we hope to preserve our full human dignity and not to slide into barbarism. That this should not happen is not only in our own interest, but also in the interest of the community in which we now live. Furthermore all the artists, authors, actors, singers and musicians, who are now working in quite different branches, for instance the noted Latvian violinist prof. Mikelsons has an office job, the wellknown baritone Petrevics has established himself a good reputation as a barber and so on, but they all want a chance to utilise their talents and their knowledge to the best advantage of themselves and the community.

Such thoughts gave us the incitement to start with the Latvian Festival. The first Festival took place in Sydney, Christmas 1951, the second one occurred in Melbourne, Christmas 1952, but the third Latvian Festival we have organised in Adelaide.

The Festival has been opened on Saturday, December 26th in the Royal Society of Arts Gallery. At the same time it has been also the opening of the Exhibition of paintings, statues and national arts and handicrafts. There has been displayed over 100 exhibits of art not only from Latvian artists who are now living in Australia, but also the works of our best masters, and about 500 items of handwork —

wood-carvings, leather, ceramics, metals, weavings.

The Latvian art of painting shows traits and characteristics of West European painting in a peculiar Latvian setting in the ancient traditions of Latvian folk-culture. The Latvian painting covers the whole range of all branches from portraiture to landscape painting. A constituent principle in Latvian painting and sculpture is the characteristic rhythm of forms, line and surfaces, binding together the contrasting elements. The Latvian painting in Australia has been able to maintain quite a creditable level, and a new generation of painters and sculptors is rising worthy to take their place beside the recognised masters.

The origins of Latvian handicraft are traced in the most ancient times. The archaeological excavations of ancient dwelling places very impressively and undoubtedly testify how rich and beautiful the ancient art of silversmith has been, what wonderful garments have been worn by the Latvian women, what spiritual beauty pervades the homestead. The Latvian Folk-art is not only object of museums but it is also a living organism which on the foundation of ancient traditions still continues to develop and take shape in the articles made by the handicrafts of the applied art today.

Already since the Middle Ages foreign travellers and clergymen, who happened to visit Latvia and to observe peasant life there, had to acknowledge that the Latvians were a nation of singers. And the nation itself verifies this with its songs: I was born singing, I grew up singing, I spent my life-time singing, And singing my soul passes Into the garden of the sons of God. Songs accompanied Latvian people from the cradle to the grave. There was neither work nor feast, neither a family gathering nor any event which did not find an echo by direct or indirect means in folk-songs, and the total number of Latvian folk-songs exceeds 900,000.

Although the custom to sing everywhere at home is gradually vanishing today, a culture of choir singing has flourished since the middle of the 19th century in its place. At the first Latvian general Song Festival in the year 1873 in Riga 55 selected choirs with 1000 singers took part but at the ninth Festival in 1939 the number of singers had increased to 20,000. The harmonized folk-song has lasting and dominant position in the programmes of these festivals. As the unwritten etiquette of Song Festivals requires that the singers must be dressed in historical national costumes, this produces an accentuated impression of ancient text and melody. The same, only in minor way, we have reiterated also in Adelaide, where in the joint chorus were 130 singers from Sydney, Melbourne and Adelaide.

With the concert by the soloists

(Continued on page 11)

LATVIAN FESTIVAL

(Continued from page 10)

we wish to give an idea about the modern Latvian music. The history of our modern music comprises as short a period as one generation. At the beginning of it the great epochs in music: the Italian opera and classicism already belonged to the past. The romanticism of Liszt and Wagner was surging high and the outlines of the national style in Russian, Czech, Norwegian and Finnish music were beginning dimly to take shape. Being aware of the immense heritage of traditional tunes that had accumulated during the past centuries, the first pioneers of Latvian music devoted themselves to the study of the folk-melodies which they presented to the people in modern attire. So the hymnic harmonisation of the Latvian folk-song marked the beginning of an upward trend and growth of Latvian music. Today there hardly exist a form of music which has not been handled by Latvian musicians, but the vocal genre still the most elaborately and widely cultivated branch. Love, the lyricism of nature and the inner experiences of man constitute the principal topics of the Latvian song for the single voice. Besides the patriotic songs reflect the community feeling and love of one's native land and people.

The Adelaide Latvian Theatre company presented the play by Anna Brigadre "Spriditis" (Tom Thumb). Anna Brigadere (1861 — 1933) is one of the most outstanding Latvian poetess and in her quiet unassuming manner the best woman dramatist. With the play Spriditis which first appeared in 1904 and is based on Latvian fairytales, she booked her first great success. Equally successful were her other fairy plays: Princess Gundega, Maija and Paija and Lolita's Wonder Bird. All these plays written partly in verse belong to the best treasures of Latvian dramatic literature.

More of the Latvian literature — lyrics and short stories will be presented at the recital of works by Latvian authors. Latvian literature begins with two books — a Roman Catholic and a Lutheran catechism — printed respectively in 1585 and 1586. Both were written in the central dialect, which is the language of literature to-day. The national renaissance in Latvian literature dates from the later fifties of the 19th century, when a group of

Mid-Winter

In the bleak mid-winter
Frosty wind made moan,

Earth stood hard as iron,
Water like a stone;

Snow had fallen, snow on snow,
Snow on snow,

In the bleak mid-winter,
Long ago.

Our God, Heaven cannot hold Him
Nor earth sustain;

Heaven and earth shall flee away
When He comes, to reign

In the bleak mid-winter
A stable-place sufficed

The Lord God Almighty
Jesus Christ.

What can I give Him,
Poor as I am?

If I were a shepherd
I would bring a lamb;

If I were a wise man
I would do my part;

Yet what I can I give Him —
Give my heart.

patriotically-minded Latvian students at Tartu University founded an association to further Latvian nationalism, material well-being and literary culture. The last important turning-point in Latvian literature occurred at the instance of the Declaration of Independence November 1918, when new shining vistas were beginning to open up for Latvian literature, and Latvia soon was second only to Denmark in regard to the number of books printed yearly.

In the recital at Adelaide nine Latvian authors have participated

A very impressive display was the competition of folk-dances. Altogether 48 dancers from Sydney, Melbourne and Adelaide took part. They all were dressed in the traditional national dresses, very colorful and decorated with different ornaments. Characteristic of the Latvian national dances are the group dances, and they are based on the steps of the polka.

At last but not least the sports competitions in athletics, soccer, tennis, table-tennis, basketball, volleyball and chess tournament. It is to be mentioned in passing that the Latvian chess players Matison and Apšenieks were the winners of the Olympic chess tournament in Paris in 1924, and that the Latvian champion Endzelins is the present time champion of South Australia. The Latvian basketball team won the first European championship in 1935 and the Latvians are also the champions of South Australia.

Socialine globa Australijoje

Iš Gerųjų Kaimynų Sąjungos gauta sekanti informacija, liečianti įvairias socialines pašalpas, iš kurių kelios yra prieinamos ir mums. Nurodytos pašalpos sumos po paskutinio biudžeto paskelbimo (1953.IX.9 d.) yra pakeltos apie du su puse šilingo.

Ateiviai, manantieji nuolatiniai apsigyventi Australijoje, turi teisę į kai kurias pašalpas, kai tik jos jiems reikalingos. Šios pašalpos yra: Motinystės Priedas (Maternity Allowance), Vaikų Priedas (Child Endowment), Bedarbio (Unemployment Benefit) ir Ligonio (Sickness Benefit) Pašalpos, kurių visų gali būti reikalaujama prieš priimant pilietybę. Ateiviai negali reikalauti Senatvės, Našlės ir Invalidų pensijų, kol jie nėra priėmę pilietybės ir kol nėra išgyvenę Australijoje tam tikrą metų skaičių, kuris yra skirtingas kiekvienam pašalpos tipui.

Socialinės pašalpos prieinamos, su tam tikromis sąlygomis, visiems manantiems nuolatiniai Australijoje apsigyventi, yra sekančios:

MOTINYSTĖS PRIEDAS (MATERNITY ALLOWANCE)

Kiekvieno naujai gimusio kūdikio motina turi teisę reikalauti sekančios vienkartinės pinigų sumos nurodydama savo norą nuolatos apsigyventi Australijoje ir užpildydama laike 6 mėnesių nuo kūdikio gimimo blanką FORM SC1.

Išmokamos sumos

- a) Kai nėra daugiau vaikų £15
- b) Kai yra dar vienas ar du vaikai £16
- c) Kai yra dar 3 ar daugiau vaikų £17.10.0

Dvynukų ar trynių atveju už kiekvieną antrą, trečią ir t.t. naujagimį išmokama po £5.

Pašalpos gavimas prieš gimdymą.

Laukianti motina, užpildžiusi blanką FORM SC2 laike keturių savaitių prieš daktaro numatytą gimdymo datą, gali gauti avansu £5 iš jai priklausysiančio motinystės priedo.

VAIKŲ PRIEDAS (CHILD ENDOWMENT)

Kiekviena motina auginanti vieną ar daugiau vaikų iki 16 metų amžiaus gali reikalauti vaikų priedo, jei ji numato nuolatos apsigyventi Australijoje.

Pareiškimas vaikų priedui gauti yra antroje FORM SC1 pusėje, kadangi daugumas motinų užpildo abu pareiškimus (motinystės ir vaikų priedams gauti) dar būdamos ligoninėje.

Išmokama suma

Už pirmąjį ar už vieną vaiką iki 16 metų amžiaus 5/- savaitėi.

Už kiekvieną sekantį vaiką iki 16 metų šeimoje 10/- savaitėi.

Tuo būdu asmuo su vienu vaiku iki 16 metų amžiaus gauna 5/- savaitėi; su dviem vaikais iki 16 m. — 15/- savaitėi; su trimis vaikais iki 16 m. 25/- savaitėi ir t.t.

Kai vaikai gyvena su tėvais, pareiškimą užpildo ir pinigus gauna motina. Jei tėvai kartu negyvena, paprastai yra galima priedus gauti tam asmeniui kuris vaikais rūpinasi.

Išmokėjimo metodai

a) Priedas gali būti išmokamas kas 12 savaitių, įmokant tiesiog į banko sąskaitą, jei tai nurodoma užpildant pareiškimą.

b) Priedai gali būti mokami kas 28 dienos perlaidomis, kurias galima išsikeisti pašte arba banke.

BEDARBIŲ PAŠALPOS (UNEMPLOYMENT BENEFITS)

Reikalinga gauti ir užpildyti blanką FORM SU2. Vyrai tarp 16 ir 65

metų ir moterys nuo 16 iki 60 metų amžiaus gali paduoti pareiškimus šiai pašalpai, jei jie yra išgyvenę Australijoje 12 mėnesių ar jei jie patenkina Darbo Įstaigą savo pareiškimu apie nuolatinį pasilikimą Australijoje. Ištekėjusi moteris, kurios vyras yra pajėgus ją išlaikyti, negali gauti bedarbio pašalpos, nors ji ir būtų dirbusi.

Šiai pašalpai gauti prašytojas turi įrodyti, kad jis nustojo darbo ne dėl streikavimo, ne dėl savo kaltės, kad yra sveikas ir nori gauti tinkamą darbą, jei jis jis jam bus rastas, ir kad jis ieško darbo.

Visi pašalpos prašytojai turi registruotis Darbo Įstaigoje (Commonwealth Employment Service), 99 Currie St. Adelaide, ar Lipson St. Port Adelaide, ar Darbo Įstaigos agentūrose, jei jis gyvena už miesto ribų.

Išmokamos sumos

Didžiausia pašalpos suma, kurią vedęs prašytojas gali gauti, yra £2/10/- savaitėje, su £2 priedu jo žmonai ir 5/- savaitėi už vieną vaiką iki 16 metų amžiaus, t.y. £4/15/0. Be to vyras turi teisę turėti £1 savaitinių pajamų ne už nuolatinį darbą, kas susidarys jo savaitinių pajamų £5/15/0.

Didžiausia pašalpos suma viengungiui vyrui yra £2/10/0 savaitėi, ir jis taip pat gali turėti savaitinių pajamų ne už darbą £1, kas sudarys jo savaitines pajamas £3.10.0.

LIGONIŲ PAŠALPOS (SICKNESS BENEFIT)

Reikalinga gauti ir užpildyti blanką FORM SU3, Amžiaus ribos, šeimos padėtis ir išgyventas laikas Australijoje — taip pat kaip ir bedarbio pašalpai gauti.

Prašytojas turi įrodyti su daktaro pažymėjimais, kad jis yra dėl ligos ar dėl nelaimingo atsitikimo, kurio priežastis nebuvo jis pats, nedarbingas. Jis taip pat turi įrodyti, kad dėl ligos ar nelaimingo atsitikimo jis nustojo savo algos ar kitų pajamų. Kiekvienu atveju daktaro pažymėjimas turi nurodyti jo ligą ir numatomą ligos ilgį.

Išmokamos sumos.

Ligonio pašalpos yra to paties dydumo kaip ir bedarbio pašalpos.

PENSIJOS

Sekančios pensijos gali būti mokamos tik Australijos piliečiams, išgyvenusiems Australijoje nustatytą metų skaičių.

SENATVĖS PENSIJOS (AGE PENSION)

Pirmą negu gali prašyti pašalpos, prašytojas turi būti 65 metų amžiaus, jei vyras, ir 60 metų, jei moteris. Jis turi būti Australijos pilietis ir, taip pat turi būti išgyvenęs Australijoje 20 metų, iš kurių 10%, t.y. 2 metus gali būti laikinai gyvenęs užsienyje.

Ištiriama, kokios jo pajamos ir koks turtas. Nei vienas pensijos gavėjas negali uždirbti daugiau negu 30/- per savaitę ir gauti pilną pensiją. Jei pensininkas turi nuosavą namą, kuriame jis gyvena, tai tas namas neįskaitomas į jo turtą, nustatant pensijos dydį. Turtas, išskyrus gyvenamą namą, baldus ir asmens turtą (rūbus ir t.t.), turi įtakos į pensijos dydį tik jeigu jisviršija £109 nevedusiam asmeniui ir £219 vedusiai porai.

Išmokama suma

Maksimalinė išmokama suma yra £3/7/6 per savaitę — pensininkas taip pat gali turėti kitų pajamų iki 30/- šilingų per savaitę, sudarančių jo bendras pajamas £4.17.6 per savaitę.

INVALIDO PENSIJA

Invalido pensija gali būti mokama visiems asmenims virš 16 metų amžiaus (Perkelta į 12 psl.)

JEIGU JUMS REIKALINGAS VERTĖJAS

— pagelbėti pirkinėjantis —

KLAUSKITE KURĮ NORS MUSŲ PARDAVEJĄ

Jis nurodys Jums Naujųjų Australų Pirkinėjimosi Biurą.
Ten Jums bus suteikta pagalba Jūsų gimtąja kalba

P A S

John Martin and Co. Limited

The Big Store Rundle St. Adelaide

Gervazas Maukelė

Laimės šposai

Apvirtus laimė aukštyn kojom,
Mums krečia nuostabius šposus.
Tiek daug mes apie ją svajojam,
Bet ji apstato mus visus...

Kvatojasi ji lyg padūkus
Iš ją sekiojančių kvailių.
Bet glaudžiasi naivus veidukas
Prie puokštės dirbtinių gėlių.

Ir vis dar tikisi ir trokšta
Už jūrų marių devynių
Pasiiekt auksinį laimės bokštą,
Pasiūst nelaimę po velnių.

Bet laimė riogso aukštyn kojom
Čia pat, ir krečia mums šposus.
Dėl jos mes kruvinai kovojam,
Bet ji tik skriaudžia mus visus.

Deja, mes apverčiam ją rantom,
Godžiom ir nešvariom savom.
Vėliau tik jos griuvėsius lankom,
Ir patys vaikščiojam galvom.

NAUJAS KARO GINKLAS —
ORAS ...

Oro Kontrolės Komiteto pirmininkas JAV-bėse, kap. Howard Orville, pareiškė, kad naujas ginklas gali būti pavartotas prieš Sovietų Rusiją — tai atmainų kontrolė. Jo nuomone, lietingas oras gali būti dirbtinai prarastas, arba palaikytas sausros, pagal reikalą.

Kap. Orville toliau pareiškė, kad dirbtinai lietus gali būti iššauktas arba palaikytas lietingas oras beriant į debesį nedidelį kiekį sauso ledo arba sidabro jodido; gi "persotinus" orą tais dalykais lietus liaujasi lijęs arba sausra tęsiasi.

Atrodo, kad mokslas artėja prie vieno, gal paties didžiausio, išradimo — oro kontrolės. Jeigu būtų įmanoma dirbtinomis priemonėmis iššaukti lietus, pav. Afrikos, Azijos, Australijos ir kitose dykumose, tai atsidarytų nepaprastai derlingi nauji plotai, kur dabartinis gyventojų perteklius kai kuriose šalyse galėtų kurtis ir gyventi.

Laimingas šeimos gyvenimas gali būti tik tada, kada žmona akla, o vyras kurčias. **Montez**

SOCIALINĖ GLOBA AUSTRALIJOJE

(Tąsa iš 11 psl.)

žiaus turintiems atitinkamas išgyvenimo laiko kvalifikacijos ir valstybės skirto daktaro (Commonwealth Medical Referee) pažymėjimą, kad jie yra visiškai netinkami darbu arba visiškai akli. Prašytojas turi būti priėmęs pilietybę ir išgyvenęs Australijoje bent 5 metus.

Atsiskaitymai dėl gaunamų pajamų ir turimo turto yra panašūs į atskaitymus senatvės pensijai gauti.

Išmokama suma.

Maksimalinė pašalpos suma yra £3/7/6 savaitei nevedusiam. Vedušieji gali gauti iki £3/7/6 savaitei sau pačiam, £1/15/- savaitei išlaikomai žmonai, kuri patį nedirba ir ne gauna jokios pensijos, ir 11/6 savaitei vienam vaikui žemiau 16 metų amžiaus, kas sudaro savaitei £5/14/-.

NAŠLĖS PENSIIJA

Prašytojai turi būti priėmę pilietybę ir išgyvenę Australijoje 5 metus. Patikrinami jų pragyvenimo šaltiniai, t.y. pajamos ir turtas. Našlės pensijos yra skirstomos į keturias klases:

a) Našlė išlaikanti vieną ar daugiau vaikų iki 16 m. amžiaus,

b) 50 metų ar vyresnė našlė neturinti išlaikomų šeimos narių.

b) Našlė jaunesnė kaip 50 metų, neturinti išlaikomų šeimos narių, bet patekusi į sunkią padėtį. Ši pensija mo-

Following my previous article I wish now to advise your readers that there are many opportunities for people to settle in their own businesses in Queensland country cities and towns. For instance, I have received information that several cities and towns require services such as Barbers' and Ladies' Hairdressing Salons, Tailors' shops, Boot Repair workshops, Saddlery and Leather Goods shops, Electricians and Radio Repair shops, Hardware shops, Blacksmiths', Delicatessen shops, Bakeries, Photography Studios, Building Contractors, Motor Mechanic workshops, Watch Repair shops, Cafes, and others.

In most cases, the shops are not available and would have to be erected. The prices of suitable allotments vary but in most towns could be obtained for £100/£150, and the costs of building average £125 per 100 square feet. In some instances accommodation for a business can be rented at £1/£2 per week. There are also opportunities to work in a Ladies' Hairdressing establishment on a 50/50 share in income. Usually country cities and towns provide good opportunities for work for wages for members of larger families.

Country cities and towns offer much better rentability of businesses than the Capital cities. There is much less or no competition and in general, the country population in Queensland is much more prosperous than the population of larger cities. The population of many towns is growing very rapidly and most have electricity and other amenities of modern life. There are Schools, Churches of all main denominations, and Theatres.

Anybody interested in these opportunities is invited to write to me.

LAIDOTUVIŲ PAŠALPOS

Asmeniui apmokėjusiam ar apmokėsiančiam senatvės ar invalido pensininko laidotuves išmokama £10 laidotuvių pašalpa.

KUR KREIPTIS DĖL PAŠALPŲ

Pilnos informacijos visais pašalpų reikalais gali būti gaunamos Socialinės Globos Departamente (Department of Social Services), Churchill Building, 61 Gawler Place, Adelaide.

Pareiškimams blankai gaunami daugelyje paštų ir Soc. Globos Dept. arba pas vietinius Darbo Įstaigos agentus provincijoje ir, taip pat Soc. Globos Departamente.

OPPORTUNITIES FOR MIGRANTS IN
QUEENSLAND

I Saw Three Ships

I saw three ships come sailing in,
On Christmas Day, on Christmas Day.
I saw three ships come sailing in,
On Christmas Day in the morning.
And what was in those ships all three?
On Christmas Day, on Christmas Day...
Our Saviour Christ and His Lady.
On Christmas Day, on Christmas Day...
Pray, wither sailed those ships all three?

On Christmas Day, on Christmas Day...
O, they sailed into Bethlehem
On Christmas Day, on Christmas Day...
And all the bells on earth shall ring,
On Christmas Day, on Christmas Day...
And all the angels in Heaven shall sing
On Christmas Day, on Christmas Day...
And all the souls on earth shall sing.
On Christmas Day, on Christmas Day...
Then let us all rejoice again!
On Christmas Day, on Christmas Day...

Kindly state experience in your particular trade and the amount of capital you would be prepared to invest in a business of your own. Do not hesitate to approach me for any further particulars which may interest you. If you have insufficient money to start on your own, I shall try to obtain employment in your own trade so that you may be able to start on your own account at a later date. When writing, state also your material status. This is important as it affects the problem of accommodation.

In respect to settlement on the land, there are some possibilities for gardeners and fruit growers to work as share farmers. No capital is necessary except for travelling money and initial expenses. The usual terms are on a 50/50 basis but if several members of a family are working, the share-farmer may obtain more than 50 percent of the income.

Anybody willing to go share farming, wanting to lease or purchase a farm, or block of land, should write me for advice. In the two latter cases it is necessary to state the amount of capital you are prepared to invest. You will also facilitate my task by indicating your farming experience and preference.

During negotiations in Brisbane, you are welcome to stay at the Hostel attached to this Office, at a reasonable tariff, provided, of course, the Hostel is not fully occupied. In this event, my Accommodation Officer will arrange alternative accommodation for the length of your stay in Brisbane. It is necessary, of course, to give me good notice of arrival dates and time after you have been advised by me to come to Brisbane.

State Migration Officer
Kangaroo Point, BRISBANE.

- VIRVE PER NIAGAROS
KRIOKLĮ

Iš Vokietijos atvykęs į Kanadą W. Schwanholz, akrobatas virvėmis vaikščioti, pareiškė, kad jis pasiryžęs pereiti virve viršum Niagaros krioklio. Tačiau vargiai jam pasiseks tai padaryti, nes Kanados vyriausybė prieš porą metų tokius dalykus uždraudė, kai vienas naršolis su senom guminėm kamerom mėgino nusileisti per krioklį ir daugiau neiškilo.

Schwanholz seniau Bavarijoje tarp dviejų kalnų viršūnių nutiesta viela pervaziavo motociklu.

SKRAIDANTIS DVIRATIS

Lakioja padangėmis lėktuvai milžinai, raizo orą greituoliai sprausminiai, bet vis tai eiliniam žmogui nepasiekiamos mašinos. O kad taip kas išrastų kokį skraidantį dviratį!

Pasirodo, kad dėl to jau daug kas suka galvą, o amerikietis dr. August Kaspert (Mississippi) sakosi tokį skraidantį dviratį jau ir sukonstruktavęs. Visas įrengimas sverias 160 svarų, o sparnų ilgis 12 metrų. Šitai jo mašinai varyti tereikia 1/2 PS (arklio jėgos) t.y. tiek, kiek vidutinio tvirtumo vyras gali pasiekti dviračio pėdalu mindamas.

Startuojant reikią pasiekti 25 km. per valandą greitį. Pasiekus tokį greitį lėktuvėlis pakyla nuo žemės ir skraido maždaug 15 m. augštyje tol, kol "lakūnas" pajėgia minti. Konstruktuojant tokį lengvutį lėktuvą, buvo didelė problema, kaip nugalėti oro pasipriešinimą, kaip jį suvesti iki minimumo. Tai esą išspręsta ypatinga sparnų konstrukcija — juose esą 1.2 milijonai skylių, kurios sujungtos su specialiu siurbliu.

Ar dr. Kasperts mašina ištikrųjų pasirodys parktiška vienam žmogui skraidyti savo paties jėga, dar sunku spėti, ypač, kad konstrukcijos paslapčių jis dar neskelbia, tačiau jau yra aišku, kad kai kurie jo bandymų patyrimai galės būti naudingi aviacijos pramonei. Ypač galinti būti naudinga naujoji sparnų konstrukcija.

(Tėv. Žib.)

Ar jau pratesėte
AUSTRALIJOS LIETUVIO
prenumeratą
1954 metams?

Sutaupysite pirkdami tik gera preke

PIRKITE BATUS BET KURIOJE FIRMOS

"EZYWALKIN Ltd."

90, Rundle St. KRAUTUVĖJE Port Adelaide
Port Pirie Hindmarsh
Port Lincoln Unley Road
Mount Gambier Hindley Street
Gouger Street

KIEKVIENOS POROS BATŲ PATVARUMAS GARANTUOTAS